

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

NR. 45

SOUTH BOSTON, MASS., 1963, LAPKRIČIO - NOVEMBER 6

59-TIEJI METAJ

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro Numerio Kaina 12 Centų

KELEIVIS

Prenumerata:

Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Pusei metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1965
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Susekta didelė Chruščiovo šnipijada Amerikoje

TRYŠ ŠNIPAI SOVIETŲ DELEGACIJOS
JUNGTINĖMS TAUTOMS

Vienas suimtas Sovietų prekybos
agentūroje "Amtorg" ir vienas
elektronikos įmonė

Pereitą savaitę Washingtonas pareikalavo, kad Jungtinės Tautos išvartų tris Sovietų delegacijos narius — Glebą Pavlovą, Jurį Romašiną ir Vladimirą Olenovą — kurie priklausė Sovietų šnipijadai Amerikoje. Bet išmesti iš Jungtinių Tautų jie dar galėtų pasilikti Amerikoje ir šnipinėti toliau, todėl Washingtonas pareikalavo, kad tie šnipai tuojau išsinešdintų iš Amerikos. Diplomatinė kalbų "tuojau" paprastai reiškia dvi paras — 48 valandas.

Ir pereitą penktadienį šita "troika" jau išsikraustė.

Be to, Amerikos FBI agentai suėmė du kitus Rusijos šnipus — prekybos agentūros "Amtorg" pareigūną Igorą A. Ivanovą ir inžinierių Johną Butenką. Pastarasis buvo įsigavęs elektronikos dirbtuvėn, kuri gamina Amerikos karo aviacijai strateginius instrumentus. Dirbtuvė yra Englewoode, N. J.

Dabar jiedu sėdi Jersey City kalėjime. Iš pradžių kiekvienam jų buvo nustatyta \$100,000 kaucija. Bet apsigalvota, kad Chruščiovo agentai gali tokią kauciją užstatyti, kad jiedu galėtų pasprukti, todėl kaucija buvo panaikinta, ir dabar jiedu sėdi be kaucijos. Žinoma, jie neprisipažįsta kalti.

Sovietų delegacija Jungtinėse Tautose dar stipriau už tuos šnipus užsisotja. Ji sako, kad čia esanti "aiški provokacija". Esą, kai dabar Sovietų ir Amerikos santykiai praėjo švelnėti ir jau einama prie draugiškos koegzistencijos, tai kai kurie žmonės nenori santykių pagerėjimo ir griebiasi šitokių "provokacijų".

Iš tikrųjų gi patys sovietai provokuoja Ameriką. Jeigu jiems tikrai rūpėtų santykių pagerinimas, tai savo šnipų jie čia neorganizuotų ir Amerikos technologinių paslapčių iš pasalytų nevogtų. Jie yra ne tik šnipai, bet ir vagys! Jie turėtų būti visi iš Amerikos išvartyti!

ZEMĖ VĖL DREBĖJO

Pereitą savaitę Naujojoje Anglijoje vėl drebėjo žemė — nuo Massachusetts iki New Hampshire, bet silpnai.

Sovietų suvilioti lietuviai

Spauda praneša, kad Sovietų Rusijoje dabar yra apie 1000 Brazilijos lietuvių šeimų, kurios, komunistų propagandos suviliotos, po paskutinio pasaulinio karo nuvyko į "darbininkų tėvynę". Visi jų vaikai gimė Brazilijoje, ir nemaža jų pačių buvę jau Brazilijoje įsipilietinę. Dabar jie nori grįžti Brazilijon, bet Sovietų valdžia neišleidžia. Todėl priešais Sovietų ambasados rūmus Rio de Janeiro mieste anadien įvyko vieša demonstracija su plakatais ir ambasados piketavimu. Demonstrantai įteikė ambasada raštą, kuriame reikalaujama išleisti iš Rusijos apie 1000 lietuvių šeimų, kurios buvo suviliotos melagingais Maskvos agentų prizadais. Lietuvių demonstracija tęsėsi nuo 12 iki 5 val. vakaro. Ji buvo nufilmuota, rodoma televizijoje ir plačiai aprašyta brazilų spaudoje. Buvo apie tai kalbama ir parlamente.

Ims klierikus kariuomenėn

Žinios iš Varšuvos sako, kad komunistų valdžia įsakė seminarijų klierikams stoti kariuomenės tarnybon. Tokį įsakymą gavusios visos didžiosios Lenkijos kunigų seminarijos.

P. BUKŠNAITIS

Pijus Bukšnaitis, gvv. New York, neseniai minėjo savo amžiaus 82 m. ir 60 m. visuomeninio darbo suaktyvumą. Jis neilgai yra buvęs Keleivio redaktorium ir nemažai rašęs įvairiems kitiems laikraščiams. Nemažų nuopelnų jis turi ir JAV lietuvių scenai — mokė choras, rengė spektaklius, rašė operetų tekstus, kūrė dainas ir joms muziką.

STEVENSONAS JUOKIASI IS TU ŠČIAGALVIŲ REAKCIONIERIŲ

JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose A. d. Stevensonas buvo nuvykęs į Jungtinių Tautų savaitės minėjimą Teksaso sostinėje. Jo kalbos klausėsi 2,000 ir daug plojo, bet išeinant viena piketinė moteris smogė jam plakatu. Stevensonas ją išgelbėjo nuo arešto, bet, kaip matome dešinėje, kitas vyrukas nepatenkintas, kad policininkas jį vedasi į savo automobilį.

Nelaimingas buvo "Raganų Vakarų"

Amerikoje yra maža ruošti "raganų vakarą" (haloween) spalio 31 d., kada jaunuoliai apsiirenčia vaiduokliškais kostiumais ir kaukėmis. Pereitą savaitę per tokį vakarą Marietėje, Ga., buvo suruostas kostiumų vertinimo kontestas. Įvyko dujų sprogdimas, ir 7 žmonės buvo užmušti, o ke-liolika sužeista. Bet dar baisesnė nelaimė buvo Indiano-poly, kur čiuožyklos pagrindis įvyko sprogdimas. Patalpa buvo pilna žmonių, ir jie buvo išmesti oran 50 pėdų. 77 žmonės buvo užmušti ir 358 sužeisti.

Nutraukė paramą Somalijai

Šiomis dienomis mūsų Amerika nutraukė paramą Afrikos Somalijai, nes paaiškėjo, kad ji draugauja su Sovietų Rusija ir Raudonąja Kinija. Rusai teikia jai pagalbą prieš Etiopiją, kurią Amerika remia ir kariskai ir pinigiskai. Anglija nutraukė santykius su Somalija jau pereitą kovo mėnesį, o Amerika ją rėmė iki šiol. Pereitais metais Kennedžio vyriausybė sušėrė komunistiškai Somalijai \$11,500,000.

CHRUŠCIOVAS ŽIŪRIS Į MĖNULĮ

Prezidentas Kennedis sako, kad Chruščiovo žodžiais negalima tikėti. Nors jis nuo bendros kelionės į mėnulį viešai atsisakė, bet slapta vis dėlto žiūri į mėnulį ir galys tokiame žygiui dar su sigundyti.

Ir tikrai, reikia manyti, kad jis savo kalbom amerikiečius nori "primigdyti".

Gimdymo kontrolė ir bažnyčia

Iki šiol katalikų bažnyčia buvo labai priešinga gimdymo kontrolei. Kodėl? Atsakydavo, kad Dievas tam priešingas. Bet paskutiniiais laikais kunigai pradėjo kalbėti apie šį reikalą daugiau, negu kas kitas. Išliko tas klausimas net vyskupų seime, kuris dabar vyksta popiežiaus dvare. Vienas Amerikos vyskupas anadien pasiūlė įvesti gimdymo kontrolę atsilikusiems kraštams, kur tamsūs žmonės per daug greit veisiasi. Bet kunigai siūlo tik "ritmiską metodą". Todėl viena katalikė gydytoja, vaikų motina, nusiuntė Vatikaniui paklausimą: Kodėl siūlot tik "ritmiską metodą", o ne prietaisus? Juk tikslas tas pats. Ir jį pridūrė: Dievo neapgausite.

ISIGELBĖJO

USS Fogg laivas buvo patekęs į Giny vėselo sukurtą ir 5 dienas mėtomas vandenyne. Visa įgula išliko sveika. Čia matome vyr. karininką su krante jį pasitikusia žmona ir dukterimi.

Italijos kairiųjų skilimas

Iki šiol Italijoje su komunistais ėjo ir kairieji socialistai, kuriems vadovauja Pietro Nenni. Šita grupė sudarė stiprią krikščionių demokratų valdžiai opoziciją. Bet žinios sako, kad kairiųjų socialistų suvažiavime jų vadas Nenni pasiūlė nutraukti santykius su komunistais ir įsijungti į vyriausybės koaliciją. Suvažiavimo daugumą jam pritarusi. Bet koks buvo galutinis suvažiavimo nutarimas, daugiau žinių mums neteko pastebėti.

Pagerbtas Amerikos socialistų vadas

Amerikos socialistų vadu dabar yra laikomas Norman Thomas, didelis taikos šalininkas. "Naujienos" praneša, kad už tokį jo idealizmą jį pagerbė Sveikos Branduolinės Politikos Komitetas Chicagoje.

Kol Amerikos Socialistų Partija buvo veiklesnė, Norman Thomas kelis kartus kandidatavo jos sąraše į Amerikos prezidentus, bet dabar jis sako intelektualams kalbas ir leidžia laikraštį "New America."

ALŽERIOJ BAIGĖS SIENOS KARAS

Afrikos karas tarp Maroko ir Alžerijos jau nutrauktas. Jis tęsėsi dvi savaites ir kainavo kelis šimtus gyvybių ir nemažiau sužeistų. Jis kilo dėl sienų ginčo. Bet pereitą savaitę buvo atsargiai suformuluota kompromisinė sutartis, kurią pasirašė Alžerijos prezidentas Ben Bel-la ir Maroko karalius Hassan II. Nuo pereito šeštadienio Sacharos tyruose karas ne-sišauda.

Vietname nuversta valdžia; žmonės šoka ir dainuoja

PREZIDENTAS IR ŽVALGYBOS VADAS
SUSAUDYTI, MINISTERIAI
ARESTUOTI

Politiniai kaliniai, budistai
ir studentai paleisti
iš kalėjimų

Pereitą savaitgalį Pietų Vietname įvyko žaibo revoliucija, ir katalikų Ngo šeimos diktatūra buvo nuversta. Perversmą įvykdė karininkai, todėl jis buvo gerai organizuotas. Prezidentas Ngo Dinh Diem ir jo brolis, žvalgybos viršininkas Ngo Dinh Nhu, tuoj buvo nužudyti, jų ministrai areštuoti, o politiniai kaliniai, tūkstančiai budistų ir studentų, kuriuos diktatūra laikė kalėjimuose, išleisti laisvėn.

Nors buvo paskelbtas karas stovis ir konstitucija suspenduota, visticie sostinės Saigono gatvės užtviro tūkstančiai žmonių. Jie sveikino kareivius, ir jų džiaugsmui nebuvo matyti galo.

Jaunuoliams to dar buvo permaža. Jie leidosi naikinti buvusių diktatorių nuosavybių. Jie puolė į buvusio seimo rūmus, išdaužė langus, nuplėšė nuo sienų Diemo paveikslus. Prieš amerikiečio Gene Gregory namus jie užkūrė ugnį ir suvertė į liepsnas jo spausdintąjį anglišką laikraštį "Times of Vietnam", kurį finansavo nuverstoji diktatūra.

Sukilimas prasidėjo per-

eito perktadienio naktį. Visi keliai į sostinę buvo uždaryti, ir kariuomenės daliniai puolė diktatoriaus Diemo rūmus, prie kurių stovėjo stipri sargyba, pasistačiusi barikadas. Užvirė smarkus mūšis, bet pasirodė, kad sargybą bus sunku nugalėti, ir sukilėliai pasitraukė. Po penkių valandų jie puolimą atnaujino jau didesnėmis jėgomis. Pavartojo artileriją ir 6 karo lėktuvus, kurie ėmė bombarduoti rūmus iš oro.

Kai sargyba buvo nugalėta ir sukilėliai įsiveržė į rūmus, diktatoriaus Diemo tenai nerado. Paaiškėjo, kad jis su savo broliu pabėgo slaptu tuneliu ir pasislėpė katalikų bažnyčioje, nes abudu katalikai. Sukilėliai juos ten surado ir gyvus sususodino į trauką, bet atvežė prie rūmų jau nebegyvus. Buvo paleistos kalbos, kad jie nusinuodijo, bet vėliau šios žinios sako, kad vežant jie bandė pabėgti, todėl vienas buvęs nušautas, o antras nudurtas.

Perversmui vadovavo ke-liolika kariškių, kurių priekšaky buvo generolas Dong Van Minh, buvęs diktatoriaus Diemo viceprezidentu, bet, kaip budistas, negalėjęs budistų persekiojimo pakęsti ir iš valdžios jau buvo pasitraukęs.

Užmuštojo žvalgybos viršininko "astraliežuvė" ponio, kuri iki šiol lakstė po Ameriką prakalbas sakydama ir po \$100 už viešbučių kambarius mokėdama, išgirdusi, kas Vietname atsitiko, sušuko: "Tai Amerikos suorganizuota piktdarys-tė!"

Washingtonas gi užtikrina, kad amerikiečiai savo rankų prie to perversmo nepridėję. Tačiau naują Pietų Vietnamo vyriausybę Washingtonas ruošėsi pripažinti jau šios savaitės pradžioje.

ARESTUOJAMI JAPONŲ SAMOKSLININKAI

Japonijoje susektas samokslas pagrobti jauniausią karaliaus Hirošito dukterį Takado Šimazu. Samokslininkų tikslas buvo gauti pinigų už jos paleidimą. Rašant šios žodžius, jau buvo areštuoti 7 "kidnaperiai".

Taigi ir Japonijoje jau pridėjo "modernių" vagių.

DABAR NASLAITĖ

Tai buvusio Pietų Vietnamo policijos viršininko dukterė, kuri su savo motina neseniai atvyko į JAV. Motina čia sakė kalbas, gindama Vietnamo diktatorių, savo vyro brolių, o dukterė maloniai leido laiką. Kai dabar Vietname įvyko perversmas ir Nhu žuvo, tai ir tai energingai ponai nebus čia kas veikti.

Skrisim į mėnulį, ar ne?

Kai Chruščiovas pranešė, kad Sovietų Sąjunga nema- no siųsti žmogaus į mėnulį, mūsų Amerika atsidūrė nepavydėtinai padėty. Prieš ją kilo klausimas, ką daryti? Buvo manoma, kad rusai tikrai ruošiasi mėnulio ekskursijai, todėl Kennedžio administracija ryžosi neapsileisti ir pradėjo uoliai ruošti. Prasidėjo lenktynės: kas pasieks mėnulį pirma: Amerika, ar Sovietai?

Bet kokios gali būti lenktynės dabar, kai nėra su kuo lenktyniauti? Juk vienam bėgti, kai kitas nebėga, būtų juokinga.

Todėl kai kurie laikraščiai jau kelia klausimą, ar nevertėtų Amerikai tą užsimojimą užmiršti? Juk pačios valdžios ekspertų yra apskaičiuota, kad paruošti žmogui kelionę į mėnulį kainuotų 20 milijardų dolerių.

Ar verta dėl tuščio prestižo išmesti tokią milžinišką sumą žmonių pinigų?

Ir kas gali užtikrinti, kad toks žygis pasiseks? Koks būtų prestižas, jeigu skridimas pasibaigtų katastrofa? Joks prestižas nevertas tokios rizikos.

Rizika labai didelė!

Jeigu dabar astronautas, tik kelis kartus aplink žemę apsukęs, turi kristi į vandenį, kad neužsimuštų ir kad kiti galėtų jį išgriebti, bet kol kas nei vienas dar nepataikė nukristi paskirtoj vietoj, tai kur yra garantija, kad kapsulė su žmogum pataikys nusileisti mėnulin, kuris niekad nestovi ir nelaukia vienoj vietoj?

Bet kad ir būtų galima tikėtis tokio stebuklo, kad žmogus pasieks mėnulį ir neužsimuštų, tai kas jį tenai pasitiktų, kas jį grąžintų žemėn atgal? Juk ir nuo žemės pats astronautas negali pakilti, bet kiti turi jį išsauti. Kas tat nušautų jį nuo mėnulio?

Dar kitas dalykas: kiek mokslininkams yra žinoma, mėnulis yra išsiekvojusių ugniakalnių rutulys. Jame nėra vandens ir nėra oro. O be oro žmogus negali būti gyvas.

Gal būtų, kad dėl to Rusija ir susilaikė nuo tokio žygio. Jos mokslininkai galėjo įsitikinti, kad ta kelionė į mėnulį yra gera fantazija tik romanui parašyti.

Tokią apysaką yra sukūrus Krokuvos observatorijos mėnulio studijų specialistas Žeromskis. "Na Srebrnym Globie" jis rašo apie mokslinę ekspediciją, kurios tikslas buvo užvesti mėnulyje naują žmonių giminę. Bet nepavyko. Visų pirma, atsimušęs į mėnulio uolas, sudužo jų oro laivas. Paskui jo keleiviai negalėjo susikabinti, nes beorė tuštumoje negirdėti jokio garso. Ir kai nėra atmosferos, saulės spinduliai degina kaip ugnis. Vargais negalais jie dasigavo į antrą mėnulio pusę, kurios saulė niekad nepaliečia. Bet tenai juoda tamsa ir neapsakomas šaltis. Sugrįžti į žemę nebuvo galimybių, ir jie žuvo.

Nors tai yra fantazija, bet ji paremta astronomijoj priimtoms hipotezėms.

Rusų mokslininkai galėjo Žeromskio veikalo ir neskaityti, bet tos prielaidos jiems turi būti žinomos, kaip ir astronomui Žeromskiui.

Tai gali būti viena priežastis, kodėl rusai nenori rizikuoti mėnulio kelionei. Chruščiovas aiškiai pasakė spaudos atstovams, kad tokia kelionė galėtų pasibaigti tragedija.

Bet gali būti ir daugiau priežasčių. Pasiruošimas kelionei yra surištas su milžiniškomis išlaidomis, ką Chruščiovas taip ir pažymėjo — labai brangiai kainuotų. O pinigai Sovietams reikalingi svarbesniems reikalams — reikia pirkti žmonėms duonos.

Tai gi reikėtų stačiai stebėtis, jeigu šitokiose sąlygose Kremliaus valdovai pradėtų siuntinėti savo žmones į mėnulį. Sibiras jiems daug arčiau.

Bet ką dabar darys Amerika?

SOCIALIZMO KLAUSIMAS ANGLIJOJ

Scarborough mieste, Anglijoje, šiomis dienomis pasibaigė 62-ji metinė Darbo Partijos konferencija, kurioje iš visos Anglijos dalyvavo 2,000 delegatų. Ši suvažiavimą budriai sekė visa anglų tauta, nes visi tikisi, kad per ateinančius parlamento rinkimus prie valstybės vairo atsistos Darbo Partija, kuri per 12 pastarųjų metų buvo opozicijoje. (Prieš 12 metų ji pati buvo valdžioje).

Visiems buvo įdomu, ką šitame suvažiavime pasakys Harold Wilson, naujas Darbo Partijos vadas. Pirmą dieną kalbėjo įvairūs partijos veikėjai. Antrą dieną atsistojo Wilsonas. Kilo griausminga ovacija, kuri tęsėsi ištisas penkias minutes. Pirmutiniai jo žodžiai buvo: "Nėra pavojingesnio įsikalbėjimo, kaip ta paranki doktrina, kad pasaulis yra skolingas mums gyvenimą ir kad kada tik mes įklimpstam balon, kiti privalo mus ištraukti. Nuo dabar Britanija turės pasaulyje tik tiek įtakos, kiek ji jos pelnys. Nuo dabar mes turėsime taikytis prie kintančio pasaulio."

Anglijoj bus socializmas. Bet socializmas turės būti sujungtas su mokslu, sako Wilsonas. Socialistinė valdžia turės ruošti daugiau mokslininkų ir užtikrinti jiems padorų gyvenimą, kad jie nebėgtų Amerikon. Anglijos mokslininkai tada dirbs Anglijai. Į Darbo Partiją reikia įtraukti ne tik darbininkus, bet ir inteligentus, profesionalus.

Wilsonas užtikrina, kad, mokslui padedant, socializmas galės visus aprūpinti darbu, pristatyti geresnių namų, pakelti technologiją, ir Anglija vėl galės būti "Pasaulio žiburyje."

SUSITIKO LDD SUVAŽIAVIME

Iš kairės į dešinę: Jonas Vilkaitis, Margareta Michelsonienė, inž. Vladas Sirutavičius ir Stasys Michelsonas susitiko Lietuvių Darbininkų Dr-jos suvažiavime Bostone spalio 19 dieną.

APŽVALGA

YRA IR TOKIŲ KORESPONDENTŲ

"Naujienos" rašo, kad Chicago "Daily News" korespondentas parodęs Pietų Vietnamo diktatūros ir ant-rąją medalio pusę. Stai kaip ji atrodo:

"Joje matoma, kad jo (diktatūros) valdžia nuo 1955 metų įsteigė provincijoj 4,000 sveikatos centrų, padidino lovų skaičių ligoninėse nuo 7,200 iki 20,000, mokinių pradžios mokyklose prisirašė 1,500, 000 vietoj 602,000; aukštesniųjų mokyklų mokinių atsirado 253,000 vietoj 53,000, padidino stipendininkų skaičių universitetuose nuo 2,000 iki 17,000."

Bet ar tai katalikų diktatūros nuopelnas? Jeigu visa tai įvykinta nuo 1955 metų, tai reiškia nuo to laiko, kada Amerika pradėjo pilti šitiems dalykams savo milijonus. Šių metų "Atlas and Year Book" 766-tame puslapyje sakoma:

"American aid continues at high levels, averaging well over \$200 milion annually, not including military hard goods."

Tai gi aišku, kad visi pagerinimai buvo padaryti Amerikos pinigais ir jos atstovams vadovaujant. Jeigu tas korespondentas šita

"medalio pusę" užrašo diktatoriaus Ngo Dinh Diemo kreditan, tai gali būti viena iš dviejų: arba jis nežino faktų, arba jis taip rašo už gerą atlyginimą. Kaip ten bebūtų, jis rašo netiesą.

LIETUVOJE AUGA NAUJI PONAI

Komunistai gyrėsi išnaujinę Lietuvoje veltėdžius ponus ir, esą, liaudis dabar džiaugiasi teisinga tvarka. Bet štai ką rašo Vilniaus "Tiesa", pačių komunistų laikraštis:

"D. Šerstniovos, 'Gegužės Pirmosios' kolchozo pirmininkas, tame kolūkyje kiek padirbėjęs, įsigijo 'Volgą'. Jis turi didelę nuosavų gyvulių bandą ir laiko daug paukščių. Savo gyvulius šeria pačiu geriausiu kolūkio pašaru. Visi kolūkiečiai kurį sau turi pirkti, o jis kūrėna geriausias malkas, nei kiek už jas nemokėdamas..."

Tai gi seno dvarininko jau nėra, bet jo vietoje išaugo naujas ponas — rusas Šerstniovos. Pirmą buvęs dvarininkas ponavo tikrai ant savo žemės, o šitas ponauja ant buvusios ūkininkų žemės. Buvę savo žemių gaspadoriai dabar jau ruso bernai.

Taip, taip, yra ko džiaugtis.

PERSPAUSDINTA

Pereitą savaitę lauzant šį puslapį buvo sumaišyti du apžvalgos straipsniai, todėl dabar čia juos perspausdiname, kaip turėjo būti.

KOMUNISTAI PLOJA KENNEDŽIO KALBAI

Chicago lietuvių komunistų "Vilnis" karštai ploja prezidento Kennedžio kalbą, kurią jis anadien pasakė mormonų mieste Salt Lake City. Girdi,—

"Prezidentas Kennedys jau pradėjo 1964 metų rinkiminę kampaniją, važinėdamas po 11 vakarinių valstybių. Jis kritikuoja reakcinę politiką. Reakcininkai vaduojasi ne blaiviais samprotavimais, bet pagieža prieš Tarybų Sąjungą ir aplamai prieš šalį, kurios jau atmeta kapitalizmą."

Išsina, kad prezidentas Kennedys pritaria Tarybų Sąjungai ir kitoms šalims, kurios atmeta kapitalizmą.

Reikia pasakyti, kad ponas Kennedys dažnai nesu-slovkia, ką jis kalba. Vis dėl-

to Salt Lake Cityje jis taip nekalbėjo, kaip "Vilnis" aiškina. Jis ir negalėjo taip kalbėti, nes jis yra demokratų partijos lyderis ir tikisi vėl būti jos nominuotąs kandidatas prezidento rinkimams. O jis niekad nebūtų jos nominuotas, jeigu jis pasisakytų prieš kapitalistinę santvarką, nes demokratų partija yra kapitalistų partija. Pagaliau juk ir pats Kennedys yra kapitalistas, ir ne bet koks, bet multimilionierius.

Kritikuodamas respublikonų poziciją propagandinėse savo kalbose, jis gali pasakyti ir dažnai pasako visai neapgaltotų dalykų. Bet reikia žiūrėti, kaip jis elgiasi praktikoje. O praktikoje jis reikalauja iš kongreso bilionų dolerių kovai su komunizmu, kuris atmeta kapitalizmą.

Štai keletas duomenų,

kiek kur buvo išleista tokiai kovai pereitais metais:

Danijai	\$44,400,000
Italijai	70,700,000
Ispanijai	49,800,000
Japonijai	70,900,000
Korejai	344,400,000
Formozai	203,300,000
Laosui	102,200,000
P. Vietnamui.....	300,800,000
Turkijai	252,500,000

Išvardyti visos valstybės, kurioms Kennedžio administracija kloja milijonus kovai su komunizmu, būtų per ilgą litanią; užteks tik pasakyti, kad Europoje tokių valstybių yra 14, Tolimuose Rytuose—10, Artimuose Rytuose ir Pietų Azijoje—17, Lotynų Amerikoje—25, o Afrikoje—31.

Viso labo pernai joms buvo duota \$4,118,130,000, kad galėtų atsispirti Maskvos agentų agresijai.

Tai gi tegul mūsų komunistai nesidžiaugia, kad Kennedis jau agituoja kapitalizmą griauti.

NAUJOS ZELANDIJOS LIETUVIAI

Naujoji Zelandija yra pietiniame žemės pusrutulyje, kaip Australija, todėl, kai čia pas mus žiema, tenai vasara. Tai yra didelė sala, kuri priklauso Britų tautų bendruomenei, ir Anglijos karalienė laikoma Naujosios Zelandijos galva.

Po antrojo pasaulinio karo Naujojoje Zelandijoje buvo įkurdinta ir dalis lietuvių tremtinių, apie kuriuos dabar rašo "Mūsų Pastogėje" australietė Griškaitienė, kuri buvo tenai nuvykusi iš Australijos savo giminių aplankyti. Štai kai kurios jos pastabos:

"Kiek pastebėjau, lietuvių tarpusavio bendradarbiavimas yra gyvas ir nuosirdus. Vieni kitus lanko, svečiuojasi. Visi atrodo išgyvenę patogiai, turi didelius, gražiai sutvarkytus namus ir savo ekonomine padėtimi patenkinti... Pinkus savo automobiliu pavežiojo, aprodėdamas Aukland miestą... Tikrai jau daugelis lietuvių apleido N. Zelandiją, ir likusieji beveik visi yra pakėlę sparnus į JAV. Priežasčių yra visokių, bet pagrindinė, sakyčiau, yra didesnės bendruomenės pasiilgimas. Net ir jaunieji nesilieja vietinių gyventojų draugystėn, bet ieško platesnės lietuviškos šilimos. Todėl, negalint šiuo metu važiuoti į Lietuvą, jie pasirenka JAV."

Auklando miestas nedidelis, ir, Griškaitienei atvažiavus tenai iš Australijos, tą pačią dieną jau žinojo visi Auklando lietuviai, iš kurių ji pajutusi daug nuosirdumo.

"KELEIVIO" PIRMAJĄ IR ANTRĄJĄ PUSLAPĮ REDAGUOJA STASYS MICHELSONAS.

Paragink savo pažįstamus išsiraityti Keleivį. Kaina metams \$5.

Skaityk Stasio Michelsono parašytą knygą "LIETUVIŲ ISEIVIJA AMERIKOJE," 500 puslapių, daug paveikslų, gal ten ir save pamatysi. Kaina minkštais viršeliais \$4.00, kietais \$5.00.

Sovietai vėl reikalauja

Maskva vėl iškėlė Vakarų reikalavimą, kad ilgiau nelaukiant būtų padaryta su Vokietija taikos sutartis ir nepuolimo paktas tarp Rytų ir Vakarų.

Sovietų užsienio reikalų ministeris Gromyko, kuris neseniai lankėsi Amerikoje, sugrįžęs Maskvon, pasakė, kad jis tuo klausimu kalbėjęs Washington su Kennedžiu ir Valstybės sekretorium Rusk, ir tas pasikalbėjimas buvęs "aplamai naudingas."

Abidvi pusės sutikusios ieškoti pagrindo, kuriuo Rytai su Vakarais galėtų susikalbėti ir priėti prie sutarties.

Kad tokiame pagrindui yra vilties, kaip pavyzdį jis nurodė Maskvos sutartį, kuri draudžia daryti atmosferoje atominių bombų bandomuosius sprogdinimus. Tai gi nesą abejonės, kad galima surasti ir daugiau žingsnių tarptautinei įtampai sumažinti.

Tačiau tuo pačiu laiku jis kaltino vakarinių valstybių organizaciją NATO, kad ji vis tęsia ginklavimosi lenktynes ir verčia Sovietų Sąjungą ginkluotis.

Tai veidmainio kalba. Juk Vakarų valstybės niekur nesiveržia ir po abiejų pasaulinių karų neužėmė nė pėdos svetimos žemės, kai tuo tarpu Sovietų Rusija pasiglemžė tris Pabaltijo valstybes, pasikinkė Lenkiją, Rytų Vokietiją ir Balkanus. To negana, dabar įsiveržė dar ir Kubon, kursto suirutę Pietų Amerikoje ir skverbia si Afrikon. Jeigu NATO valstybės nesiginkluotų, Sovietų Sąjunga apžiotų ir jas. Tai gi ne jos verčia Sovietus ginkluotis, bet Sovietai verčia jas.

Tegul Sovietų Sąjunga atsisako nuo savo užgrobumų, tegul pasitraukia į senąsias savo ribas, ištraukdama savo komisarų, šnipus ir karių jėgas iš Pabaltijo ir kitų kraštų ir tegul tada siūlo Vakarams nepuolimo sutartį. Sostitarti bus lengva.

POLICININKAS BUVO PLEŠIKAS

Prieš keletą metų buvo labai pagarsėjęs ir Mass. gubernatoriaus medaliu apdovanotas Brocktono policininkas, sugavęs pabėgusius Coyle brolius. Dabar jis nu-teistas kalėti kaip plėšikas.

Istorija tokia. Praėjusį balandžio mėnesį Middleboroje jis nakties laiku išplėšė krautuvę. To nežinodamas, policijos viršininkas nusiuntė jį to plėšimo ištirti. Krautuvės savininkas pasakė, kad buvo pavogta \$30. O krautuvėj buvę ir daugiau pinigų, bet gerai paslėptų. Ir jis parodė tam policininkui, kur jis savo pinigus slepia. Po dviejų savaičių krautuvė buvo ir vėl išplėsta ir pavogti \$2,700, kurie jau ten buvo gerai paslėpti. Paaikėjo, kad tai to paties tvarkos sargo darbas. Pereitą savaitę jis buvo nuteistas 3 metus kalėti.

IR NEW YORK TIMES NEIŠSIVERČIA

Jau rašėme, kad dėl didelių darbininkų reikalavimų New Yorke sustojo ežes dienraštis Mirror. Dabar New York Times praneša, kad ir jis per 9 mėnesius šimet turėjo \$1,831,000 nuostolių. Pernai per 9 mėnesius turėjo \$1,552,000 pelno. Šimet skaudžiausiai atsiliepė darbininkų streikas.

GARBINGAS SMUGIS PER UZPAKALĮ

Grinnel kolegijos (Iowa City, Iowa) studentų bendrabučiuose yra paprotys pirmą kartą atsilankiusiam suoduoti per užpakalį. Paprastam svečiui gal ir skaudžia suduoda, bet atsilankiusiam buv. prezidentui Trumanui tik garbingai patapsnojo. Jį čia matome laukiant, kada tą ceremoniją atliks bendrabučių pirm. Ken Richards.

1964 METŲ KELEIVIO KALENDORIUS

jau pradėtas spausdinti.

Kaip kasmet, kalendoriuje bus svarbių ir įdomių skaitymų, informacijų, eilių, juokų ir patarimų.

Kalendorių galima užsisakyti kartu su Keleivio prenumerata, arba atskirai. Kalendoriaus kaina palieka kaip buvusi — 75 centai.

Kalendoriaus užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway —:— South Boston 27, Mass.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RABO,
TAS DUONOS NEPRASO.

Kieto darbo pavyzdys

J. Kajecko, Lietuvos Atstovo, sutrumpinta kalba, pasakyta dr. P. Grigaičio 80 metų sukakties proga Chicagoje
1963 m. spalio 26 d.

Lygiai prieš porą savaičių New Yorke minėta ir varpininkų deimantinė sukaktis. Šios dienos jubilatas irgi tam tikra prasme varpininkas. Jis gimė prie Kudirkos Naumiesčio, jis varpininkų steigėjo Kudirkos ir gimnais. Didysis varpininkas dr. K. Grinias—jubilato ilgametis draugas iš gimnazijos laikų. Jubilatas jam talkininkavo Marijampolėje "Ameriką pirtyje" vaidinti. Nuo Amerikon atvykimo jis jos nebeveidina. Jis, kaip sąmoningas pilietis, laikraštinkas ir politikas, jos rūpesčiais sielojasi ir jos laimėjimais gyvena.

Jubilato prietelystė su dr. K. Grinias šeima tęsiasi ir Chicagoje, kur likimas vėl juodu sujungė. Tad laimingas supuolimas, kad varpininkų ir dr. P. Grigaičio jubiliejai taip artimai supuolė.

JUOZAS KAJECKAS IR POVILAS DARGIS

Kairėje Lietuvos atstovas Juozas Kajeckas, dešinėje SLA prezidentas Povilas Dargis.

"Varpas" gimė, kai jubilatas dar vaikas buvo. Jis nutilo skelbti prisikėlimą 1905 m., tai yra tais pačiais metais, kai kalėjimas nusavino jubilato laisvę ir kėsinosi nusavinti ir jo gyvybę.

Jubilatas vienmetis su "Aušra". Su "Aušra" gimė ir jubilato gyvenimo programa. Ji Basanavičiaus "Aušros" pirmame numeryje šitaip paskelbta: "Juk ir mes esame tokie pat žmonės ir norime visomis teisėmis, priklausantiomis visi žmoniui, lygiai su kaimynais naudotis." Tai aspiracija, su kuria mūsų jubilatas gyvenime niekad nesiskyrė. Ta prasme jis tikras aušrininkas. Tad nenuostabu, kad jis dr. K. Grinias tėviškėje lygiai prieš 60 metų "Aušros" minėjimo proga pasakė savo pirmą viešąją kalbą.

Nuo to laiko jis nepaliovė kalbėti ir rašyti apie Lietuvą ir kovoti dėl jos būsimo prisikėlimo. Kas šiandien besuskaituos jo pasakytą kalbą ir straipsnių skaičių.

Dr. P. Grigaitis gimė tik 20 metų po garsojo prieš carus sukilimo Lietuvoje. Jis augo ir brendo baudžiavos ir Muravjovo bei Vonsiackio siautimo prisiminime ir spaudos draudimo laikotarpyje. Jis iš gyvųjų vienas seniausių kovotojų už savo

tautiečių išsivadavimą iš svetimos globos. Jis vienas pirmųjų 20-to amžiaus patriotinių kalinių ir vienas pirmųjų tremtinių iš Lietuvos. Nenuostabu, kad pats vargęs jis pamėgo vargdenių dūmas ir kovojo už jų geresnį ir laimesnį rytojų. Jis tai kovai pašventė visą savo gyvenimą. Veik pusė šimtmečio, kai jis laikraščio redaktorius. Tai vienintelis atsitikimas mūsų spaudos gyvenime.

Kai ant Lietuvos nusileido ilgoji naktis, jis, kaip A. L. Tarybos ilgametis generalinis sekretorius ir kaip redaktorius, nenuilstamai kovojo už tėvų žemės išlaisvinimą, už laisvą, nepriklausomą ir demokratinę Lietuvą. Būdamas nuoseklus demokratas, jis tikėjo ir skelbė, kad tauta yra suverenė, kad jos teisės nepa-

neigtinos, kad ji turi teisę laisvai spręsti savo likimą ir savo valdytos formą.

Daug jaunesni pavargo, be laiko suseno, dalis pamilo mamoną ir svetimus dievus, bet jubilatas paliko ištikimą savo deivei—Lietuvai. Jis paliko nenuilstamą, kieto darbo laikraštinku, visuomenininku, paskaitininku ir politiku, kovotoju dėl žmogaus teisių bendrai, o savo tautiečių teisių ypatingai.

Tokiame darbe visiems neįtikima. Politinis darbas nedėkingas. Tame darbe jubilatas kartais panaudodavo ir Perkūno dievaičio ginklą. Kartu jį artimieji pažįsta ir kaip žvelnų, geros ir jautrios širdies žmogų. Kitaip ir būti negali, nes jei jis nebūtų buvęs jautrus principui ir savo tautiečių vargui bei skriaudai, jis nebūtų kovotojas. Jei jis šiandien yra Kremliaus pakalikų neapykantos objektas, tai yra jo kreditas. Dėl to mes šiandien jį gerbiame. Meilė tautai jį vertė varstyti aukštų angų Washingtone duris, meilė tautai jį vertė daryti žygių kongrese praveisti DP įstatymą. Tos meilės vėriamas, jis atsidūrė BALFo organizatorių eilėse ir tą labdarinę darbą visada rėmė. Jis aktyviai rėmė ir Dariaus

PAGARSEJUSI LIETUVIŲ DELEGACIJA PAS JAV PREZIDENTĄ

Tai Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija, kurią JAV prezidentas John Kennedy priėmė 1962 m. vasario 16 d. Vidury prezidentas John Kennedy, jo kairėje dr. Pijus Grigaitis, kuris išdėstė delegacijos atsilankymo tikslus.

Girėno garbingąjį žygi. Tai tik dalelė jo nuopelnų tautai ir išeivijai.

Be jubilato ilgų metų pasiūventusio darbo, gyvenimas išeivijoje būtų buvęs blankesnis, mažiau įdomus ir labiau apsnūdes. Jubilatas—kieto darbo pavyzdys. Nei kalėjimas, nei tremtis, nei vargas bei smūgiai nepalenkė jo pečių. Jis paliko principo žmogus. Tos ypatybės imponuoja. Todėl mes ir sugužėjome iš įvairių vietovių didelių nuopelnų jubilato pagerbti.

Aš dėkingas jam už taip ilgų metų kovą bei darbą, skirtą jo vargingajai Tėvynei ir jos vargingiems vaikams. Aš gėriuosi, kad jo vedama žvaigždė, viltį matyti laisvą, nepriklausomą ir demokratinę Lietuvą, niekad neaptemdė jokie debesys, jokie sukrėtimai.

Ta proga Lietuvos Atstovas, be savo nuosirdžių sveikinimų, perdavė Valstybės departamento Rytų Europos skyriaus direktoriaus Harold C. Vedeler ir buv. pasakatoriaus ir ambasadoriaus Loy W. Hendersono sveikinimus.

ADMINISTRACIJOS
PRAŠYMAS

"Keleivio" administracija prašo mielųjų skatytųjų, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą neužmiršti parašyti ir senąjį.

Vliko suvažiavimas

Spalio 5 d. New Yorke buvo Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (Vliko) Praplėstojo Prezidiumo posėdis, kuriame dalyvavo ir Finansų Komisijos nariai ir Tautos Fondo pirmininkas. Po visapusiškos informacijos svarbiausiais klausimais buvo Vliko metinės sesijos ir lėšų telkimas laisvinimo reikalams. Vliko pilnatos sesija paskirta š. m. lapkričio 23-24 dienomis Overseas Press Club patalpose, 54 W. 40 St., New York City. Sesija kaip tik sutampa su Vliko įsisteigimo ir nepertraukiamos jo veiklos dvidešimtmečiu, kuris prasidėjo 1943 m. lapkričio 25 d. Lietuvos pogrindyje. Todėl ši būsimoji sesija ir vadinama sukaktuvine sesija. Sesijoje svarbesnieji klausimai bus tarptautinės padėties įvertinimas, išeivijos dalyvavimas Lietuvos laisvinimo veikloje ir finansų telkimas laisvinimo reikalams. Pilna darbų programa yra ši:

Lapkričio 23 d.

Pirmas posėdis 10 v. ryto:

1. Atidarymas.
2. Sveikinimai raštu ir žodžiu.
3. Komisijų sudarymas.
4. Veiklos pranešimai:

- a) Vliko pirmininko,
- b) Vliko Vykdamosios Tarybos pirmininko,
- c) Konsolidacijos Komisijos atstovo,
- d) Tautos Fondo pirmininko,
- e) Lietuvos Delegacijos PET Seime pirmininko,

5. Diskusijos.

Antras posėdis 3 v. p. p.:

6. Vliko dvidešimt metų—J. Audėnas.
7. Išeivijos dalyvavimas Lietuvos laisvinimo veikloje—St. Lušys.
8. Diskusijos.

Abu posėdžiai vieši.

Sukaktuviniai pietūs 8 v.

vakaro ten pat. Pietų programoje dalyvaus akt. Vitalis Zukauskas.

Lapkričio 24 d. 11 v. ryto:

1. Finansų Komisijos pranešimas.
2. Revizijos Komisijos pranešimas.
3. Apykaitų ir sąmatų tvirtinimas.
4. Rezoliucijų priėmimas.
5. Protokolo priėmimas.
6. Uždarymas.

LIETUVIŲ DELEGACIJA PAS PREZ. EISENHOWERI

Prezidentas Eisenhoweris Amerikos Lietuvių Tarybos delegaciją priėmė 1953 m. kovo 26 d. Iš kairės į dešinę: M. Kizytė, kongr. Ch. Kersten, ad v. S. Briedis, dr. P. Grigaitis, įteikias prezidentui delegacijos memorandumą, kurio turinį buvo išdėstęs žodžiais, J. Ginkas, prezidentas Eisenhoweris, L. Šimutis ir S. Pieza. Trijų delegacijos narių nuotraukoj nematyti.

Jo troškimas—Lietuvos laiv

Ištrauka iš SLA prezidento Povilo Dargio kalbos, pasakytos Chicagoje spalio 26 d., pagerbiant dr. Pijų Grigaitį jo amžiaus 80 metų proga

Taip pat turiu nors trumpai pažymėti jo labai žymius nuopelnus ir didžiausius mūsų organizacijai, didžiajai Amerikos lietuvių bendruomenei—Susivienijimui Lietuvių Amerikoje. Taip pat kitko, šimt sueina 40 metų, kai sukaktuvininkas dr. P. Grigaitis yra SLA narys. Jis visą laiką gyvai dalyvavo organizacijos svarbesniuose darbuose. Ypač tenka vertinti jo pastangas ir paramą organizacijai ginant ją nuo komunistinių gaivalų, kada šie stengėsi pagrobti Susivienijimą į savo kontrolę. Taip pat dr. P. Grigaitis yra daugelio SLA seimų aktyvus delegatas, artimas Vykdamosios Tarybos bendradarbis, jau daugelį metų pirminkaujas Švietimo Komisijai. Todėl man labai malonu sveikinti sukaktuvininką tiek savo, tiek Vykdamosios Tarybos ir visų narių vardu, minint jam 80 metų amžiaus, na, ir 40 metų SLA narystės sukaktį.

Kas buvo ir yra sukaktuvininkas mūsų visuomenei, tą mes daugelis žinome, matome ir jaučiame. Šio vakaro iškilnės yra trumpas laikas jo nuopelnams nušviesti. Prabėgom paliečiau jo veiklą, tikėdamasis, kad biografinių autorių ir chronikų rašytojai pilnai atvaizduos jo vaidmenį mūsų tautai. Man pačiam atrodo, kad du darbai sukaktuvininką įrašo į istoriją—tai jo laikraštinė veikla ir Amerikos Lietuvių Tarybos organizavimas bei joje dalyvavimas.

Jo redaguojamas dienraštis Naujienos prisidėjo prie lietuvių palaikymo išeivijoje, gynė ir tebegina tautos teises. Laikraštis kartu yra ir didelis laisvės gynėjas, liberalinės minties puoselėtojas, tolerancijos ir demokratinių principų skiepytojas. Tokios dvasios sukaktuvininko parašyti vedamieji straipsniai buvo lyg kokia neakivaizdinė mokykla ai liaudies universitetas visiem mūsų senosios kartos ateiviams. Suprantama kalba ir lengvu stiliumi jis mokėjo išaiškinti ir sugebėjo įdiegti minioms sunkiai suprantamas politines doktrinas, perduoti naujas mintis ir sudaryti bei sustiprinti visuomenėje demokratinę pasaulėžiūrą.

Savo veikla ALTe jis atliko tėvynei istorinės reikšmės darbą, kokį tik lietuvis kovotojas tegali padaryti laisvajame pasaulyje. Labai tiksliai jo veiklą apibūdina Stasys Michelonas savo knygoje "Lietuvių išeivija Amerikoje. Autorius teisingai pastebi: "O kai 1940 m. Sovietų Rusija okupavo Lietuvą ir Amerikoje įsikūrė Lietuvių Taryba kovai prieš tą okupaciją, "Naujienu" redaktorius Pijus Grigaitis su savo laikraščiu pasidarė tos organizacijos veikloji varomoji jėga. Jis rašė atsišauki-

mus, važinėjo po kolonijas prakalbas sakdamas, šaukė lietuvių visuomenę į kovą ir dažnai skrisdavo į Washingtoną ginti Lietuvos reikalų aukštoje JAV vyriausybės sferose."

Šiandien dr. Pijui Grigaičiui 80 metų. Atrodo, kad tai gražus amžius, bet iš tikro veikliam vyrui, koks yra mūsų sukaktuvininkas, tai trumpas laikotarpis, per kurį mūsų žemelė tik 80 kartų galvotrūkiškai aplėkė aplink saulę močiutę. Ne veltui dar prieš 2000 metų garsūs romėnų poetas Ovidius savo žymiausiame veikle Metamorphozes—Pasikeitimai—paminėjo: "Nihil est annis velocius", atseit,—nieko nėra greitesnio už metus. Su šia senovės poeto mintimi turbūt sutinkame visi, o taip pat ir mielas mūsų sukaktuvininkas.

Pagerbdami dr. Pijų Grigaitį už jo nuopelnus, mes reikiame jam ir gilią padėką. Kartu nuosirdžiai tikime, kad tie pergyventi metai nebus jam jokia kliūtis ir toliau dirbti tiems patiems idealams, kuriems jis skyrė savo gyvenimą. Sukaktuvininkas mūsų tautai ir visuomenei yra labai reikalingas asmuo. Čia turiu paminėti garsaus vokiečių poeto Goethes žodžius, kuriuos jis pasakė savo klasikiname veikle "Faustas". Senatvės metuose daktaras Faustas tarė:

"Nesu toks jaunas, kad žaisčiau, Tačiau ne toks senas, kad neturėčiau troškimų."

Toks yra ir mūsų sukaktuvininkas. Mes gerai žinome ir matėme, kad dr. P. Grigaitis niekad nežaidė ir nežais dirbdamas tautai. Kartu jis gyvena vienu didžiuliu troškimu—iškovoti mūsų tautai laisvę ir matyti atstatytą Lietuvos valstybę, tvarkingą demokratiniiais pagrindais. Toks yra ir mūsų visų siekimas. Šiam darbui sukaktuvininkas turi didelį patyrimą, diplomatinę nuovoką ir sugebėjimus, tai jis yra idealus ir nepakeičiamas kovotojas už Lietuvos laisvę. Todėl linkime dr. Pijui Grigaičiui sveikatos ir ištvermės visuose jo darbuose, o ypač Lietuvos laisvinimo kovoje.

Mielas sukaktuvininkas savo veikla jau įėjo ne tik į Amerikos lietuvių istoriją, bet ir į mūsų visos tautos istoriją. Ir štai, baigdamas savo žodį, grįžtu prie pradžios—mano pasakytos minties. Ją išreiškiu ir baigiu šitaip:

—1883 metai turi mums simbolines prasmės: jie davė lietuvių tautai "Aušrą", o taip pat ir "Aušros" sūnų dr. Pijų Grigaitį.

Kalbėti tiesą yra buržuaziniai prietariai. Melas yra pilnai pateisinama priemonė.

Leninas

Išpavergtos Lietuvos

Ar pritrūks duonos?

Ir Lietuvoje žmonės jau negauna jos tiek, kiek nori, ir į ateitį žiūri dar blogiau, sudarinėja atsargas.

Valdžia ramina, prekybos ministeris A. Mikutis spaudoje aiškina, kad visko daugiau pagaminama ir paruošama, bet žmonės tuo netiki, nes savo praktika įsitikina, kad krautuvėse negali nusipirkti to, ko nori, ir tiek, kiek nori.

Kas gauna geresnį butą?

Jei mes pasakysime, kad tas, kuris yra valdžios aukštybėse arba su tokiais asmenimis artimais santykiais, tai visas bimbiniukų ir vėnybiniukų širšynas pasakys, kad tai šmeižtas. Bet gyvenimo faktai rodo tai, ką mes daugelį kartų esame kartoję.

Tą patvirtina faktai ir Tiesa. Štai ji išspausdino straipsnį "Butai, sarašai ir skirstytojai". Iš jo imame šiuos faktus.

Vilniaus geležinkelio deponijoje buhalterė turėjo gerą butą, didesnį ji returėjo teisės gauti, bet tik spėjo paprašyti — gavo. O Tumkevičiaus 5 žmonių šeima sugrūsta 150 kv. pėdų kambarį, Semio šeima — 4 asmenys, penktos laukia, be to, kartu gyvena nesveika giminaitė, ne tik negauna geresnio buto, bet net į butų kandidatų sąrašą neįrašo.

Tas pats ir Vilniaus geležinkelio stotyje. Į Rygą išsikėlus Pabaltijo geležinkelio valdybai, liko 50 tuščių butų. Kas juos gavo? Ar tie, kurie seniai laukė susikimšę kaip silkės statinėje? Ne. Juos paėmė ponai — garvežių deponijos viršininkas Ničamkin, eismo skyriaus viršininkas Kedikas, lokomotyvvų skyriaus viršininkas Frolov ir kiti panašūs. Jie visi turėjo gerus butus, bet parorėjo dar geresnių ir pasiėmė.

Tiesoj rašoma, kad tą reikalą turėtų prižiūrėti profesinės sąjungos, bet... ten pat rašoma, kad atsisėdęs į prof. sąjungos vietos komiteto kėdę Z. Pigaga tuoj išsikėlė į dvigubai didesnį butą, bet visai nesirūpina, kad kartu su juo dirbęs Artamavičius, kurio šeima didesnė, gautų žmoniškesnį butą, nes dartinis labai mažas.

Kas veltui gali poilsiauti?

Komunistai visomis priemonėmis pasakoja, kaip daug darbo žmonių dabar gali veltui poilsiauti sanatorijose, poilsio namuose, gaudami profesinių sąjungų kelialapius. O mes ne kartą esame rašę, kad ta proga naudojasi ne darbininkai, kuriems poilsis tikrai reikalingas, bet ponai ir jų padlaižiai.

Kad taip yra, turėjo net Tiesa paskelbti rugsėjo 13 d. laidoje. Ten suminiama ir asmenų, kurie neturėjo jokios teisės gauti veltui poilsavimo kelialapius, bet jie tokius gavo. Kiti net beveik išstius metus gyveno vasarnamy, nes turėjo net 10 tokių kelialapių, duodančių teisę prof. sąjungos lėšomis poilsiauti.

Artinasi žiema, teks ilgiau būti namuose. Išsiraikite keleivį — su juo nebus nuobodūs žiemos vakarai. Kaina metams \$5.

A. MORKAUS MELAS

A. Morkus, apie kurį buvo plačiai rašyta Keleivio Nr. 43, jau rašo Vilniai iš Lietuvos ir susirietęs meluoja. Jis, pasirodo, melo meną jau gerai išstudijavęs ir žino, kaip jį bolševikiškai vartoti.

Štai jis spalio 23 d. Vilnies laidoje rašo apie gydytojus ir vaistus. JAV jis turėjęs egzemplių, gydydėsi, daug pinigų išleidęs, bet neišgydė, o atvažiavęs į Vilnių, tuoj už niekus nuo tos ligos atsikratė. Tenyktis gydytojas, pamatęs, kokius vaistus Morkui duodavęs Chicago daktaras, išpeikęs ir pasakęs, kad jie tokių jau keleri metai nebevartoja.

Ar taip buvo, ar nebuvo, kaip čia patikrinsi, ir ne dėl to jis čia melagiu vadinamas.

Jis tame pačiame straipsnyje rašo, kaip ten viskas pigu: bilietas teatran 1 rublis, plaukų kirpimas 40 kap., laikraštis 2 kap., kelionė troleibusu 4 kap. ir tt.

A. Morkus žino, kad jo suminėtiems reikalams išlaidos tesudaro mažą visų išlaidų dalį, bet jis taip pat žino, kad maži skaičiai padės susidaryti vaizdai, kad ten viskas pigu.

Bet tas mokytas melagis ne žodelio neužsimena, kad Lietuvoje žmonės uždirba 4-5 kartus mažiau kaip JAV. To čia daug kas ir nežino, o jei žinotų, tai tuoj pamatytų, kad net to melagio minimos "žemos" kainos yra lygios mūsų kėms.

Jis taip pat ne mur mur apie kainas tų dalykų, kurie žmogui kiekvieną dieną yra svarbiausi — maistas, drabužiai ir avalynė. O tie dalykai ten net kelis kartus brangesni, negu JAV.

Panašių melagysčių Morkus dar daug paskleis, nes to jis jo reikalauja jo darbdaviai — komunistai.

BENDRA SOVIETINĖ KULTŪRA

Tik akli nemato, kaip nuosekliai ir gudriai Maskvos komunistai stengiasi surusinti jų pavergtas tautas.

Šiomis dienomis Kirgizijos sostinėje buvo susirinkę mokslininkai ir rašytojai, kurie kalbėjo apie būtiną reikalą sukurti bendrą sovietinę kultūrą, literatūrą, meną.

O juk jeigu ta kultūra ar literatūra bus bendra, tai ji nebus lietuviška ar kirgiziška, bet rusiška, nes "vyresnis brolis" yra ne tik gausesnis, bet ir dedasi esąs pranašesnis. Juk jau ir dabar visur skelbiama, kad be rusų kalbos negali vadintis pilnavėriu žmogumi.

BĖGA IŠ "ROJAUS", KAIP NUO UGNIES

Iš tikro rojaus, arba kur gera gyventi, tik retas kuris tepasisalina, o iš komunistinio "rojaus" bėga kaip kas išmanydamas.

Štai po paskutinio karo iki Berlyno sienos pastatymo iš komunistų valdomų sričių į laisvąjį pasaulį pabėgo:

Iš Rytų Vokietijos 3 mil. 600 tūkstančių.

Iš Pabaltijo valstybių 200, 000.

Iš kitų Europos komunistinių kraštų 1 mil. 783 tūkst. Iš Kinijos 3 milijonai.

Iš kitų Azijos komunistinių kraštų 2 milijonai.

Iš Sovietų Sąjungos 1 mil. Viso labo — 11 milijonų 583 tūkstančiai.

O kiek jų būtų pabėgę, jei tas "rojus" nebūtų aklinai uždarytas, jeigu jo sienos nebūtų minų laukais, spygliuotomis vielomis, kulkosvaizdžiais ir kitomis priemonėmis saugojamos!

SIUNTINIAI LIETUVON

Nuolat keičiasi prekių kainos, pašto išlaidos bei mokesčiai agentūroms. Dėl tų priežasčių Balfui nepavyksta sudaryti standartinių siuntinių į Lietuvą. Reikia pažymėti, kad ir Lietuvoje nevienodi pageidavimai: miestiečiai prašo maisto, kolchozininkai rūbų, o geriau prasigynę ir ten jau nori akordeonų, net automobilių.

Pinigių Lietuvon (išskyrus labai retus atvejus) neverta siųsti, nes už dolerį temoka tik 90 kapeikų, kai paprastų prekių vertė yra trigubai ar penkeriopaui aukštesnė. Paprasta skursta (babuška) kainuoja Amerikoje vieną dolerį, o okupuotoje Lietuvoje — 12-15 rublių.

Balfas, gavęs iš privačių asmenų užsakymą ir pinigų, pasiūnčia kas vertingiausia gavėjui arba tai, ką nurodo siuntėjas. Balfas jokie pelno iš siuntinių negali daryti, nes yra "not profit making organization," tačiau už patarnavimą, jei galima, prašo aukų pasiūsti paramos siuntinius tiems, kurie neturi nei giminių, nei pažįstamų aukso ir laimės šaly — Amerikoje.

Kai kurios biznio agentūros taip pat garsinasi patarnaujancios be pelno, deja, jų paduodamos apyskaitos išmanančiam kainas rodo, kad gerą dalį siuntinio pinigų (jei ne pelno, tai patarnavimo pretekstu) pasilaiko sau, ko nevalia daryti Balfui. Kitos agentūros netgi skelbia, kad siūnčia vaistus į Lietuvą, nors visi žinom, kad okupantai uždraudė vaistus į Lietuvą įsileisti ir vaistai legaliai Lietuvos nepasiekia.

Lietuva nežuvo ir negali žūti. Jos senos galybės pelnuose niekad neužgeso tautinės minties ugnis.

J. A. Herbaciauskas

ZODYNAI

Keleivio administracijoje galite gauti šiuos kiekvienam reikalingus žodynus:

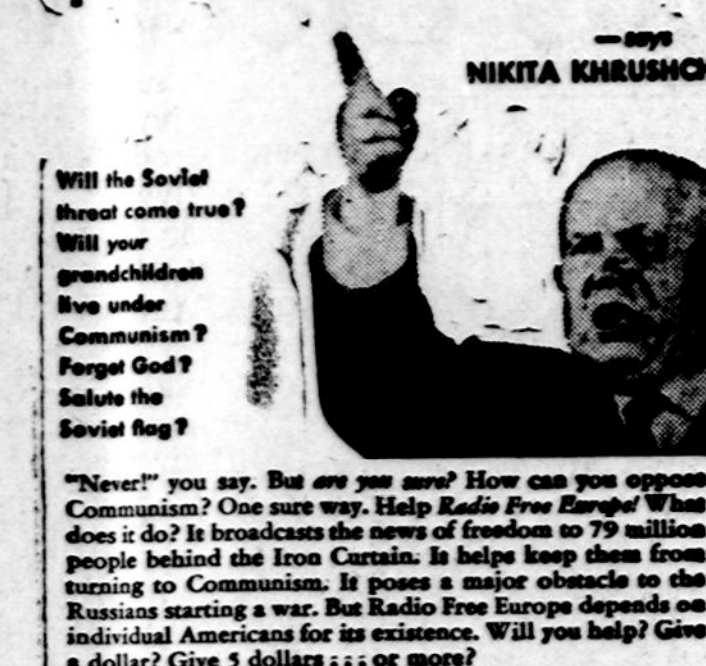
Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra apie 45,000 žodžių, 990 psl., kaina \$12.00

Lietuviškai angliškai žodynas, Viliaus Peteračio, II laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

Anglų-lietuvių kalbos žodynas, V. Baravyko, apie 30,000 žodžių, 583 puslapiai, kaina \$6.00.

Anglų-lietuvių kalbos žodynas, V. Baravyko, 368 psl. apie 20,000 žodžių, kaina \$4.00

"Your grandchildren will grow up under Communism!"

Give Now To... **RADIO FREE EUROPE**
The American People's Counter Voice to Communism
Mail your contribution to Radio Free Europe Fund, P. O. Box 1961, Mt. Vernon, N. Y.

Gražūs gaminiai tik parodoms

Vilniuje leidžiamame komunistiniam žurnale "Mokslas ir Technika" tarp mokslinių straipsnių yra ir tokių, kurie įdomūs ir ne technikams ar mokslininkams.

To žurnalo nr. 4 yra Janinos Urbonienės straipsnis "Ne visi pirkėjai džiaugiasi", kuriame sakoma, kad Lietuvos piliečių aprūpinimas kasdieninėmis prekėmis yra labai blogas.

Straipsnio autorė nusiskundžia, kad parodų salėse matome gražius ir geros kokybės lietuviškus baldus, tekstilės gaminius ir drabužius, bet visai kitokie daiktai yra fabriky sandėliuose ar krautuvų lentynose. Savo žodžiams patvirtinti ji duoda net 6 netinkamų vartotų gaminių nuotraukas — moterų suknelių, vyrų ir vaikų avalynės ir kt. Ji tuos pavaisklus palydi kandžiomis pastabomis ir sumini eilę fabriky, kurie siūlo vartotojams tokį šlamštą pirkti.

Liūdna padėtis ir tekstilės pramonėje. Jos fabriky pagamina gražius audinių pavyzdžius parodoms, tačiau masiškai gaminami audiniai turi daug trūkumų ir yra visiškai išvaizdos. Štai ryškus pavyzdys.

Patikrinus fabriky sandėliuose 41,798 metrus audinių, prekybos inspekcija išbrokijo daugiau kaip 18%

dėl blogo nudažymo ir apdirbimo ir daugiau kaip 5% perkelti į žemesnę rūšį. Suminima daug fabriky, kurie tokias prekes gamina.

Negeresni ir pasiūti drabužiai. Iš patikrintų 48,433 vienetų 81% grąžinta į siuvyklas pataisyti. Daug Rašėnių, Alytaus, Ukmergės siuvyklų dirbinių pripažinta netinkamais vartoti. Apie 70% Vilkauskio siuvyklų darbo drabužių rasta blogai išsiuтомis rankovėmis ir kitokiais trūkumais.

Lietuvos baldininkai gamina gražius baldus, tačiau ne visi jie geri. "Beržo" fabriky spintos, pagamintos iš nepakankamai išdžiojintos medžiagos, persimeta, sutrūkinėja. Inspekcija turėjo visas to fabriky spintas išbrokyti po to, kai Kalingradas grąžino gautas "Beržo" gamintas spintas.

Daug trūkumų turi Vilniaus faneros gamyklos, Jonavos, Šiaulių ir Šilutės baldų kombinatų dirbiniai. Patikrinimo metu rasta nuo 40 iki 100 procentų broko.

Kas kaltas dėl tų blogybių? Kodėl tos gamyklos taip blogai veikia? Straipsnio autorė mano, kad kaltos imonių vadovybės, kurios, siekdamos gauti premijų, vaikosi planus ir "sturmuoja" gamybą. Brokai atsiranda ir dėl technologinių procesų pažeidimo ir žemos gamybos kultūros.

NAUJAS PREZIDENTO NAMAS

Prezidentas John Kennedy pasistatydino naują vasarnamį Rattlesnake Hill kalnuose prie Atoka miestelio, Virginijos valstybėje.

MASSACHUSETTS VALSTIJOJE

NORWOOD, MASS.

WORCESTER, MASS.

Graziai pagerbta I. Vasiliauskiene

Susirenka Sandaros apskritis

Spalio 20 d. Lietuvių Pil. Dr-jos patarpose buvo gražiai pagerbta Izabelė Jurgeliūnaitė-Vasiliauskiene jos 75 m. gimtadienio proga.

Prie garbės stalo, be sukaktuvininkės, sėdėjo jos giminės ir kleb. Abračinskas su vikaru A. Klimu. Iš giminių matome jos sūnų su žmona, Oną Antonienę su dukterimis ir Valiackus su dukterimis iš Bostono, Janulius iš Belmonto, Idą Valiacką M. Jurgeliūnienę iš Brocktono, Ganiprauskus iš Cape Cod ir kt. Prie kitų stalų — sukaktuvininkės draugai, bendradarbiai. Visi gerai nusiteikę.

Programos vedėjas skaito gautus sveikinimus. Jų tarpe Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. L. Simučio, Balfos centro reikalų vedėjo kun. L. Jankaus, SLA Vykd. Tarybos sekretorės Pivoriūnienės. Sukaktuvininkei prisegamas iš centro atsiųstas SLA garbės auksinis ženklas už ugametį darbą toj organizacijoje.

Žodžių sveikina jos sūnus Fred, O. Antanienė, kun. Abračinskas ir kt.

Iteikta bendra vietos organizacijų (ALT, SLA 13. ap. ir Balfos skyr.) dovana kurią savo rankomis pagaminio J. Martysius. Plokte emis laikas pajavairinama sukaktuvininkės choruos dainuotomis dainelėmis. Sukaktuvininkė jaudinasi, ne ašaras braukia. Ji trumpi žodžiu nuosirdžiai padėkoja visiems atsilankiusiems į šio pobūvio rengėjams.

Meninę programą atlieka Onos Ivaskienės tautinių šokių mažųjų šokėjų būrys iš Bostono vyresniųjų skaučių būrelis.

Vaišes pagaminio vyr. šeimininkė Antanina Pečiulienė su savo štabu — E. Stalinskienė, Urš. Gailienė M. Vasilūnienė, S. Akunė, vičiene, Urš. Mainonienė ir Grubinskienė. Jų sumanumo dėka pobūvis davė pelno kuris pasiūstas ALT centrui.

Rengėjai yra patenkinti gausiu svečių atsilankymu nuosirdžiai dėkoja šeiminiams, kėms, skautėms, Bostono tautinių šokių vedėjai Ona. Ivaskienei ir jos šokėjams ir visiems kitiems šiuo ar tuo prisidėjusiems.

Rengėjai

V. S.

SKAITYK STASIO MICHELSONO PARASYTĄ KNYGĄ: "Lietuvių Išeivija Amerikoje," DAUG PAVEIKSLŲ. KAINA MINKSTAIS VIRSAIS \$4.00. KIETAIS—\$5.00

Sandaros I-sios apskrities suvažiavimas bus šį sekmadienį, lapkričio 10 d. 10:30 val. ryto Lietuvių Piliečių Klubu salėje (67 Vernon St.). Pietūs prasidės 1:30 v. Po pietų bus šokiai ir kiti malonumai.

Kuopos prašomos kuolaugiau atstovų atsiųsti ir esivėlininti, nes suvažiavimas prasidės kaip paskelbta. Visi kviečiami atsilankyti banketą.

Iki malonaus pasimatymo apkrčio 10 d. Worcesterly! Br. Bajerčius, apskr. pirm.

PHILADELPHIA, PA.

Mirė J. Šimkus

Rugsėjo 17 d. mirė senas Keleivio skaitytojas Jonas Šimkus, kuris palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Velionio liūdinti žmona dėkoja visiems, kurie dalyvavo jos vyro šermenyse ir laidotuvėse, jai pareiškė paguodos žodžius.

IDOMIOS KNYGOS ROMANAI

Vytautas Volertas, UPEKKA VINGIAIS, romanas, 332 psl., kaina \$3.50.

Alė Rūta, PRIESAUKA, Didžioji meilė, II d., romanas, 309 psl., kaina \$2.50.

Alė Rūta, MOTINOS KANKOS, romanas apie notinos meilę, jos tikslą ir ūpestį išauklėti savo vaikus pilnais žmonėmis ir tikirais lietuviais, 397 psl., kaina \$4.00.

Jurgis Gliuda, ŠIKSNOŠPARNIŲ SOSTAS, premijuotas romanas iš politinių migrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: VIENIŠI MEDŽIAI, 117 psl. kaina \$1.50.

Juozas Kralikauskas, TITNAGO UGNIS, premijuotas omanas, 205 psl., kaina \$2.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ, premijuotas omanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Juozas Svaistas: ZIORIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sidaviciaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: LIEPATAI IR BEDUGNES, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.90.

Juozas Svaistas: JO SUZADETINĖ, premijuotas romanas iš Vinco Kudirkos gyvenimo, 394 psl. kaina \$4.00

Vytautas Alantas: TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ. 462 psl., kaina \$4.50.

Vincas Ramonas: MIGLOTAS RYTAS, 166psl., kaina \$2.00.

Pranas Naujokaitis: UPELIAI NEGRIZTA I KALNUS, 509 psl., kaina \$5.00.

Tos knygos gaunamos ir Keleivio administracijoj.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Na, ką pasakysi, tėve?
— Aš, Maiki, norėčiau daug ką pasakyti, ale neskysiu.

— Kodėl?
— Ogi todėl, kad tu visada mane kritikuoji. Taigi verčiau tu pradėk kalbą, Vot, pasakyk man, kas yra dujetas?

— O kur tėvas toki žodį girdėjai?

— Taip būna dažnai garsiose parašyta. Sako, du jeta sudainavo. Nu, tai ką tas reiškia?

— Matau, kad tėvas kalb apie duetą. Tai reiškia, kad daina atliekama dviem balsais.

— Nu, jeigu taip, tai ir mudu, Maiki, galim tokią dainą sudainuoti.

— Bet mudu ne dainininkai, tėve. Žmonės juoktųsi, jeigu mudu pradėtume dainuoti.

— O kodėl niekas nesijaukia iš tų, ką ant televizijos dainuoja? Kartais kaip girt. versiai bliuana, bet niekas nesijaukia. Taigi nesijuokis ir iš mudviejų. Na, tai patrauk. Tu padėk, o aš paturavosiu. Tik paimk naujos mados dainą, kad tiktų šiai gadynei.

— Aš, tėve, tokios dainos nežinau.

— Nu, tai aš pradėsiu, o tu pritark. Tik klausyk gerai:

Maiki, Maiki,
Kas čia daros,
Kad mūs vadai
Piktai baras?
Nuo Niu Jorko
Lig Kanados
Vienas kitą
špygom bados.
Vienas kitą
Vis mokina,
Zioplui, durnium
Išvadina.
O tas rėkia
Dar piktesnis:
Tu už mane
Daug durnesnis.
Kaip aš žiūriu,

Maik, agulniai,
Tai visi jie
Lygūs durniai.

— Nu, tai ką tu, Maiki, ant mano dainuokos pasakysi?

— Negražu, tėve.

— Kad ir negražu, Maiki, ale teisingai. O jeigu tau nepatinka, tai tu padainuok, kas tau gražu.

— Ar tėvas norėtum čia koncertą atlikti? Aš dainuoti nemoku.

— Vot tebe raz! Eini aukštus mokslus, o dainuoti nemoki. Argi skūlėj tavęs nemokina "Yankee Doodle"?

— Ne.

— Nu, tai aš tave pamokyčiau. Vot, gali patraijyt kad ir šitai:

Tėve, tėve,
Būk spakainas —
Sviete stedi
Eina vainos.
Kai tik žmonės
Atsirado,
Jie tuoj mušės
Ir be vado.
Adomas du
Sūnu turėjo,
Vienas kitą
Tuoju nudėjo.
O kai vadai
Atsistojo,
Priešus soblēm
Jau kapojo.
Kunigaikščiai
Mūs senovės
Gerau gėrė,
Gerau kovės.
Mušės narsiai
Prie Žalgirio,
Ir laimėję
Nesigyrė.
Tai tokių mums
Reikia vadų,
Ką su špygom
Nesibado.

— Kodėl tėvas tiek daug kalbi apie "špygas"? Juk žinai, kad Amerikoje jos nemadoje.

— Maiki, tu špygos nekri-

tikuok, ba ji mums reikalinga. Amerikonai susipykę tuoj kerta viens kitam į akį, o lietuvis parodo špygą. Tai yra aukštesnė kultūra. Prieš iš tolo patupdai. Tik negerai, kad mūs vadai, gudrūs vyrai, vaisinga viens kitą špygomis. Jie turėtų mokytis iš mūsų senovės kunigaikščių, tada greičiau ir Lietuva atgautų laisvę.

— Kunigaikščiai, tėve, nemokėjo Lietuvos laisvės išsaugoti. Jie nemokėjo ir tarp savęs sugyventi.

— Ale šiandien, Maiki, kunigaikštis mums būtų naudingas. Kai mūsų Taryba nori prieiti prie prezidento Kennedžio, tai gauna atsakymą, kad jis "bizi", arba jo lekajai atsako: "nobody home." O kai atvažiuoja koks nusęs kunigaikštis, laikis, tai pats prezidentas patiesia jam raudoną karpetą ir — "plys, kom in, mister!" O jeigu mes turėtume kunigaikštį, tai ir jam karpetas būtų patiestas. Ai be-čiu!

— Tuščia kalba, tėve. Savo kunigaikščių mes jau neprikelsime.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Gavau priminimą, kad Maikio tėvas žada sustoti mane lankęs. Teko skubiai pasirūpinti surasti lėšų jo tolimesnei kelionei į mūsų bakūzė, kartu paprašyti, kad jis keliaudamas pasiimtų ir kitų metų kalendorių. Už tai pridėdau nors žiupsniui tabako nusipirkti.

M. Šulmistras

Ville LaSalle, Kanada.

V. SIMONAICIUI 75 M.

Klaipėdos krašto veikėjas Erdmonas Simonaitis spalio 30 d. įgėję 76-sius metus. Jis gyvena Vokietijoje, yra Mažosios Lietuvos Tarybos pirmininkas ir dar veiklus įvairiose kitose organizacijose. 1954 m. jis lankėsi JAV ir čia įvairiose vietose darė pranešimus.

TIKRA TEISYBĖ

Apie komunistus ją rasite keleivio išleistoje knygutėje "Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą."

Joje rasite bendrų žinių apie Sovietiją, apie jos palėti, kaip bolševikai paėmė valdžią, tvarko ūkį, kokia yra darbininkų padėtis, apie koncentracijos stovyklas, sąžinės laisvę ir t.t. ir t.t.

Ypač šiuo metu ji naudinga ir įdomi paskaityti. Jos kaina tik 50 centų.

KAS GI YRA TAS MURKLYS?

Murklys yra neturtingos ūkininkės Daugienės įnamis—apsukrus katinas. Daugienė turi ir daugiau visokių įnamių—žvirblių, pelių, žiurkių. Ji turi šunį, jos kiemą kasdien lanko ir varna. Našlės Daugienės kieme ir jos mažame ūkelyje vyksta karas, sudaromos kariškos sąjungos, silpnai jungiasi prieš stiprius, diplomatai ieško taktinių, kai kurie gyviai laikosi neutraliai, o stipresnis laimi, nors ir jam tenka priešų dantų ir aštrių snapų pagauti.

Murklys yra rašytojo A. Giedriaus apysaka jauniems skaitytojams. Bet ir suaugę neapsiriks pasiskaityti jos apsakos. Jos kalba graži, pasakojimas sklandus, ir visa apysaka dailininko Viktoro Simanavičiaus gausiai iliustruota. Tai gera dovana Kalėdų proga jauniems gimnazioms ir pažįstamiems. Apysakos kaina \$1.80 su persiuntimu.

Užsakymus ir pinigus prašom siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

Pasaulinei parodai artėjant

PRANAS NARYVDAS, BROOKLYN, N.Y.

1964 m. sueina lygiai 25 metai, kai įvyko pirmoji pasaulinė paroda New Yorke, kurioje dalyvavo beveik visos pasaulio valstybės, neisiskiriant ir Nepriklausomos Lietuvos. Anuo metu Lietuva buvo nepriklausoma, savaranki valstybė, kokios mes per amžius troškome, lygiai kaip ir dabar.

1939 metais pasaulinėje parodoje Lietuva turėjo savo paviljoną, kur buvo skoningai išdėstyti įvairūs Lietuvos išdirbiniai: gintaro papuošalai, Drobės bendrovės gražūs audiniai, Šiaulių brolių Norokų odos gaminiai. Šie ypač patraukdavo tos srities vertelę dėmesį.

Įeinant į Lietuvos paviljoną, priekyje pasitikdavo didinga Vytauto Didžiojo statula ir kiek toliau įspūdingi Lietuvos dailininkų kūriniai. Ypač patraukli buvo dail. Mikėno skulptūra Lietuva—lietuvių su baltu žiedu rankoje...

Paviljonas kuklus, tačiau mums lietuviams toks savas ir mielas.

Pats svarbiausias įvykis mums toje parodoje—Lietuvių Diena. Neužmiršamas tas mūsų pasirodymas su dainomis ir šokiais. Keli tūkstančiai šoko ir dainavo. Dar prieš parodą tam reikalui buvo sudarytas specialus komitetas iš Amerikos lietuvių muzikų ir kitų meno žinovų. Jie lankėsi visose kolonijose, skatindami chorų ir jaunųjų šokėjų grupes dalyvauti Lietuvių Dienos programoje. Nebuvo tikėtasi tokio nuostabaus pasisekimo, kokį regėjome tą dieną.

Parodos aikštėje buvom nustebinti, radę išistas virtines "busų" iš plačiausių apylinkių. O žmonių, žmonių! Dainininkės, tautiškais drabužiais pasipuošusios, tik švaistosi, ir ką manai! Vietinių dainininkų atvyko daugiau kaip 3,000. O kiek tu palydovų! O žiūrovų prigulėjo tiek, kad akimis vos užmatai.

Susitinku Bartulį, seną New Yorko gyventoją.

—Na, kaip patinka?

—Pone Dieve! Nejaugi čia visa Lietuva suvažiuavo, ir iš kur čia tiek prigarmėjo lietuvių?

—Palauk, kaimyne, juk žinai jau nuo seno, kad vien New Yorko yra apie 30,000 lietuvių. Tik jie labai išsklidę, kiti jau nutautėję. Jų vaikai vargiai bekalba lietuviškai. Betgi ir aš, eidamas tuo ilguoju keliu, visur gird-

džiu lietuviškai, tik kai kur angliskai. Tačiau jų takas buvo vienas. Ir "tie" pajuto esą lietuviško kraujo vaikai.

Parodoje buvo toks ežerėlis. Už jo scena su dainininkais ir šokėjais. Ir štai Jonas Valaitis per mikrofona gražiai ir aiškiai pranešinėja Lietuvių Dienos programą. Vaizdas didingas. Visur lietuviška ir Lietuva. Didžiulė aikštė perpildyta. Sėdimų vietų trūko.

1939 metai Lietuvai buvo sunkūs, pilni rūpesčių, užtat Lietuvos paviljoną teko remti Amerikos lietuviams. Tą jie atliko.

Šiandien Lietuva žiauriai rusų pavergta. Tatgi mūsų prievolė dabar labiau parodyti pasauliui, kad Lietuva dar gyva ir lietuvių—kovojanti tauta.

Jeigu 1939 metais įstengėme suaukoti stambią sumą, kad išlaikytume lietuviškąjį paviljoną iki pabaigos, tai šių dienų sąlygomis reikia padaryti dar daugiau. Anuo metu uždarbiai buvo maži. Jei kas uždirbdavo 50 dol. per savaitę, tai buvo didelė reikybė. Jeigu tuomet auksas pasirodė duoti 5 dolerius, tai mums atrodė, jog dabar be sau skriaudoms tam reikalui pakloti 25 dol. ne tiek jau sunku.

Šiam reikalui komitetas išsiuntinėjo laiškus atsiskaityti. Neatsisakykite! Lietuviai ir lietuvis, sukurkite ir atlikite savo pareigą.

Aukas siųskite šiuo adresu:

A. Šetikas, 84-11 101 St., Richmond Hill 18, N.Y.

SOVIETISKI ANEKDOTAI

Armėnų radiofonas klausia Rygą, kokios tautybės yra buvęs Adomas ir Ieva. Teisingas atsakymas būtų: jie buvo rusai. Kodėl? O todėl, kad jie buvo nuogi, turėjo tik vieną obuolį maistui ir tikėjo, kad gyvena rojuje.

Taip pasakojama Rygoje.

Kalėjime susitikę trys kaliniai vienas kito teiraujasi, už ką pakliuvo.

Pirmasis atsako: atėjau į darbą pavėluodamas 10 minučių. Nubaudė už sabotazą.

Antrasis: Aš atėjau į darbą 10 minučių ankščiau. Nubaudė už šnipinėjimą.

Trečiasis: Aš atėjau lygiai nustatytu laiku, — nusprendė, kad turiu ryšių su Vakarais, jei mano laikrodžio teisingai rodo laiką.

Imkit ir skaitykit
ką tik išėjusį

Kipro Bielinio
knyga

TERORO IR VERGIJOS
IMPERIJA SOVIETŲ

RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta bolševikinio teroro sistema, tos vergų stovyklos, kuriose kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Lietuvių kalba tokios knygos dar nebuvo. Kaina \$2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

TURI GERŲ VILČIŲ

Moroko karalius Hassan II stovi išskėstomis rankomis automobilyje, važiuodamas Modagar gatvėmis. Kaip žinoma, Moroko pradėjo peštis su kaimyne Alžerija dėl rubežių.

Keisti žvejotojai

J. VLKS

Jau kuris metas, kaip JAV ir Kanados pakrantėse įkyriai laikosi kelios dešimtys Sovietų Sąjungos žvejų laivų. Vietos žvejai, ta yra JAV ir Kanados, tai pat tose Atlanto vandenynų vietose gauda žuvis. Atrodo kad kitų šalių žvejams nebūtų rimto reikalo smelktis į tas pačias vietas. Juo labiau, kad žuvis, sugauta savo pakrantėje, žymiai pigiau kaštuoja, negu sugauta už kelių tūkstančių mylių, kurios tik parvežimas jau daug atsieina.

Sovietų Sąjungos žvejams tenka nugalėti ilgą kelionę į šią Atlanto vandenyno pusę. Ir dar kas keista, kad tose vietose, kur tie sovietiniai žvejų laivai laikosi, dažnai nutrūksta povandeninis telefonų kabelis, jungiant Europos šalis su Amerika. Be to, ir tų žvejybos laivų krovinių neatrodo parinktas tik žvejojimui.

Kuris laikas į tuos "keistuolius" žvejotojus nebuvo atkreipta reikiamo dėmesio. Manya, kad šiaip sau Sovietų Sąjunga gal komunistinės propagandos sumetimais tokion tolimon kelionėn pasiunčia tuos žvejybos laivus. Vėliau įsitikinta, kad vargu tuos laivus galima laikyti žvejybos laivais. Jeigu juose esama kai kurių įrengimų žvejybai, tai tik priedanga. Faktiniai tie laivai yra Sovietų Sąjungos karo žvalgybiniai laivai. Jie turi visus žvalgybai reikalingus įrengimus, kaip radarą, radijo priėmimo ir siuntimo stotis ir visa kita, kas tokiame žvalgybos darbu reikalinga. Kanados ir JAV Atlanto vandenyno pakrantėse esama kai kur apsaugos reikalams šokių tokių įrengimų. Tai anie vadinamieji sovietiniai žvejybos laivai ir seka ne vien tik tuos įrengimus, bet ir visa kita, ką tik jie gali pro žiūronus pastebėti.

Trijų mylių atstumas nuo kranto nėra toks didelis, kad geras fotoaparatas ar žiūronas nesučiuptų, kas karinei žvalgybai įdomu žinoti. (Arčiau prie krantų priplaukti neturi teisės. Žvejams, iš kitur atvykusiems, yra trijų mylių nuo kranto draudžiama zona, nes tai jau Amerikos teritoriniai vandenys.).

JAV atitinkamų karinių

žinybų specialistai jau nutatė, kad tie tariami žvejybos laivai yra įrengti taip, kad jie lengvai gali būti parversti minų ar raketų nesio-tojais.

Sovietų Sąjungos spauda tolydžio vis kartoja, kad žvejybos laivai atneša didelę naudą. Ir tikrai, jie nauda neša, bet ne gyventojų maistui pajvairinti jie skirti. Jie atlieka karinius uždavinius. Tokia yra Sovietų Sąjunga, "taiką" mylinti šalis...

V. SIDZIKAUŠKAS SAIGONE

(E) Pietų Vietnamo sostinėje Saigone spalio 23-30 dienomis vykstancioje Azijos Tautų Antikomunistinės Lygos konferencijoje kaip ir Lietuvos Laisvės Komiteto Pavergtų Europos Tautų atstovas dalyvauja PET Lietuvos delegacijos pirmininkas to pirm. V. Sidzikauskas. Jis tokioje konferencijoje jau yra dalyvavęs 1961 m. Maniloje, Filipinuose. Grįždamas iš Saigono V. Sidzikauskas numato sustoti Indijos sostinėje New Delhi ir, jei sąlygos leis, dar numato lankytis Bonnoje, kituose Vokietijos miestuose ir gal Strasbūre. V. Sidzikauskas į New Yorką grįš lapkričio mėn. pradžioje.

KALTA FOTOGRAFIJA

Visi žinome, kad fotografijos dažnai patys save sunkiai atpažįstame, o ką jau bekalbėti apie svetimas asmenis. Taip atsitiko ir su Lietuvos Valstiečių Liaudininkų suvažiavimo nuotrauka, kuri išspausdinta Keleivio Nr. 43. Ten nebuvo atpažinti pirmoji eilėje sėdėjęs antrasis iš kairės ir ketvirtasis iš dešinės. Pasirodo, tai būta buv. Lietuvos prezidento K. Griniaus sūnaus pulk. Kazio Griniaus ir jo žmonos Gražinos, gyvenančių Washingtone, D. C.

GERIAUSIA DOVANA

Netoli Kalėdos. Jau galvojame apie dovanas. Jas rinkdami atsiminkime, kad knyga yra geriausia dovana.

Kas per Keleivio administraciją iki Naujųjų metų išsirašys jame skelbiamų knygų, gaus 10% nuolaidos.

MOTERŲ SKYRIUS

I. K.

Aleksas Jankauskis.

(Tęsinys)

Dabar tik vergas, ne sau dirbas, — ką uždirba, tą atiduok. Paskui, ką iškasiu, tą ir sulesiu. Prisidės žmona iš valgyklos, bent šeimyną išmaitindama. Pramokys kokio amato dukras. Kai ims visi keturi į vienus namus nešti, prasigyvėsime ir, grįžę tėvynėn, išsigysime pagal išgales ūkį ir gyvensime. Savo arkliu arsimė, akėsime. Savas vežimas ar į bažnyčią ar į turgų kur nuvažiuoti. Savas padargas, nereik bėgioti, prašinėti, paskui dienomis atidirti. Sava karvė, sava avelė, — ir pienas valgiui, ir vilna drabužiui. Linų pasisėsimė, bus audėklo, — be paklodžių nereikės gulėti, kaip dabar, kad su tais pačiais drabužiais į darbą, su tais į lovą. Ir lova dar šilta, ką tik į darbą išėjusio.

Dar kits kartais toje pačioje lovoje tebeguli. Užsimeitei ant pečių švarką ir skubėk į darbą. Nenuėmęs taip prakaitas pečių, nugaros, kaip darbas. Ir smarvė, ir šlapiai, ir sunku su tomis mėšomis, su tais gyvuliais skerdykloje. Sau lauke su geru arkliu darbuotis ar su dalgiu kvapioje žoleje švaistyti. Ar įvairius vėžti iš lauko. Ar šventą dieną vaikščioti po savo kad ir nedidelius laukelius, apžiūrėti savo gyvulius, pasidžiaugti, kaip jie smagstosi prie tavęs, pažinę savo šeiminką. Ir namuose be trūkumo, viskas

sutvarkyta, laiku nudirbti darbai...

Ilgai nelaukus, Aleksas susivyniojo dukrų drabužėlius, kad tik kelionei išlaikytų, savus. Jau nusinešiojusius, apvalę ir paskubomis per sieną į Vokietiją, kad greičiau į laivą pakliūtų.

Linksmos visos trys, kaip geležėlė radusios. Kelionė — tik malonumas. Dukrom daug kas nematyta. Viskas nauja. Ką jos buvo mačiusios. Motina jas aptvarko, kaip reik elgtis, kad labai nekristų į akis. Kur čia, kur pastūmėjo, ten ir stovi. Ar traukinyje, juo labiau laive.

Švelnios buvo mergaitės. Neišsiblaškusios. Dar gero gyvenimo viliojamos — priekėtos mamos, kartkartėmis prisiklausiusios apie Amerikos prašmatnybes, ir valgius, ir drabužius, taip jau kaip ant adatų vaikščiojo, laikėsi, kad neimtų kvatoti, kai po galvą vis švaistosi tas linksmasis Amerikos gyvenimas.

Laukia tėvas. Apipirks naujomis jupelemis, batukais; dėl darbo jos nebijo, tik mamai tereikės padėti po gyventojų kambarius pasitvarkyti, ar maisto padėti jai iš krautuvės parnešti, ar padėti valgius gyventojams pagaminti. Koks čia darbas. Ne po laukus, ar linus rauti, ar rugius rašti, ar bulves kasti, ar vežimus krauti, daržus ravėti, — vis suprakaitavus, susitėpus, purvuose.

Cia gi viskas kambaryje.

Motina taip saldžiai negalvojo. Ji jau buvo tų gerumų ragavusi. To darbo vien kambaryje dirbusi, kur žmogus prie žmogaus. Kur ir lovos neišvėsta. Ir drabužis, darbe suteptas, neišdžiūsta nei nusivalo. Kur vilm maisto maišus, gamink valgi, ir vis taip, kaip kiauram maiše vien skylė ir daugiau nieko. Tų dolerių taip jau daug ir greit neprisišluosi. Visur truktinai... Ką pirkdama, vis galvok, kas kisenėje, ar daug ten išdėdama prisikimšai. Tik centai teatlėka. Ir tai, jei visi doriai sumoka. Kitas gi pagyvenęs, pagyvenęs, valgęs, valgęs, — nieko nesakęs išėina ir negrįžta, kur į kitą miestą išvažiuodamas ar į kitą to paties miesto pakraštį išsikraustęs. Tau ir pelnas. Iš kalno kad užsimokėt, kame tu rasi taip. Ne kuris turi atliekam. O kurie turi, tie ir nemėgins nesisakyti nuo tavęs neatsiskaite išbėgti. Tik tie, kurie darbo vaisius skandina svaigaluose, nieko neturi amžinai ir dairo, kaip čia išsiversti.

Tokių ir panašių išgyvenimų jau patirta būnant Amerikoje. Ir motinai buvo listina galvoje. Bet tai jai nekludė džiaugtis viltimi. Jos galva buvo, matyt, kokių kitų minčių apsvaiginta. Ji jautė tik geresnį gyvenimą, visur pasisekimą, — netrukus jai riebių valgių, drabužių, o kitkas savaime susitvarkys.

Nedidelei audrai kilus, vandenyno bangos kilo kas kartą vis didesnės. Jau ėmė jų viršūnės verstis, baltais sriautais, vis baltom putom neramiai skirstytis. Bangos pasidarė tokios didelės, kad ir laivas ėmė svyruoti, kolei nuo vienos bangos ant kitos pataiko.

Mergaitės laikėsi ramiai, nieko nežinodamos, kas gali atsitikti. Kažkaip akys pavargę. Galva ėmė svaigti. Pradėjo širdi nemalonai sukti. Kelia vėmą; jau jau čia pat — nebeišlaikė. Išsigando abidvi, ieško motinos. Suranda besergančią, atsigulusią. Vėl suka širdį. Vėl atrodo, visą sveikatą ištrauks laukan su visais viduriais.

(Bus daugiau).

KAZYS BINKIS

Kazys Binkis, vienas pomaironinės kartos žymiųjų poetų, Biržų padangės sūnus, gimė 1893 m. lapkričio 4 d., taigi prieš 70 metų, mirė Kaune 1942 m. balandžio 27 d.

Kazys Binkis

SILKASPARNIAI DEBESĖLIAI

Debesėliai silkasparniai saulės blizgancio šviesoje, lyg ant marių baltos burės, dangaus kriptole plaukioja.

Tolimoj pietų šalyje tyros bangos okeano juos pagimdė, išaugino ir silkais juos apkedeno.

Ir išleido į kelionę po svečias šalis lekioti, o pietų vėjeliui liepė juos lydėti ir daboti.

Ir keliauja debesėliai, kur tik nori, kur sumano, ir po tyrliukius klajoja ir po plotus okeano.

Naktį ilsis tarp kalnynų, rytą šypsos pasilsėję, o paskui, kaip gulbių pulkas, vėl išplaukia draug su vėju.

Kur pranyksta debesėliai, niekas, niekas jų nežino, — ar jie tyrliukius sutirpsta, ar gelmėse vandenyno...

MOTERŲ PADĖTIS ITALIJOJE

Kokia yra moterų padėtis katalikiškoje Italijoje, katalikų valdomoje, pasakoja psichologijos mokslininkė dr. Gabriella Parca savo knygoje "Italė moteris prisipažįsta".

Ji rašo, kad santuoka Italijoje moteriai reiškia kalėjimą iki gyvos galvos. Išteikėjusi už vyro, ji negali su juo išsikirti, nežiūrėti, koks

jisai bebūtų, arba kaip besielgtų.

Zmona Italijoje yra baudžiama vieneriais metais kalėjimo už neįtikimybę savo vyrui, o vyras už neįtikimybę savo žmonai nėra baudžiamas. Vyras yra laisvas, tuo tarpu kai moteris visą savo gyvenimą yra įtariama ir saugojama, kad neiškryptų iš dorovės kelio: "Pradžioje, prieš išteikėjimą, (saugojama) savo šeimos, paskui vyro ir šeimos ir visa-

SUDEGĖ AR PASMAUGĖ

Iki šiol dar neaišku, ar šitų namų gyventoją Sereną Waterman iš Chatham, N. J., 61 m. amž., elektros bendrovės direktoriaus žmona, sudegė ar ją kas pasmaugė. Buvo manyta, kad ji sudegė lovai užsidegus, kai vyras buvo išėjęs į darbą. Bet vėliau pastebėta kakle raudona linija, kuri leidžia spėti, kad ji buvo pasmaugta.

Teisės patarimai

Advokatė M. Sveikauskienė sutiko atsakyti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Klausimus prašome siųsti tiesiogiai šiuo adresu:

M. Sveikauskas Attorney at Law, 8 Belgrade Ave., Roslindale, Boston, Mass., 02131.

Klausimas

Kai aš išteikėjau už vyro, tai tada mes norėdavom būti kartu, ir vyras tardavosi su manim visais reikalais, bet vėliau jis pradėjo šalintis nuo mano draugijos. Dabar mes turime du mažus vaikus, ir aš, aš turiu darbo juos prižiūrėti, maitinti ir auginti, aptvarkyti namus ir paruošti valgi visai šeimai. Bet vyras dabar nieko nenori man pagelbėti, nenori tartis, jis tik pavalo ir išėina susitikti su draugais ir ridenti pinboles. O mane palieka vieną su vaikais. Mano draugės sako, kad jis turbūt ir su kitom moterim susitinka. O jei dabar taip yra, tai toliau bus blogiau. Todėl jos man sako, kad aš turėčiau savo vyrui sakyti, kad jis liautųsi taip daręs, arba turėtų skirtis. Ar aš turėčiau iš vyro reikalauti skyrybų?

Zmona

Atsakymas

Geriausias būdas nesusi-pratimams išspręsti yra rimtai ir, jei galima, be pykčio pasikalbėti su savo vyru ir abiem kartu ieškoti išeities iš sunkios padėties. Jei tai nepadės, reikia kreiptis pas specialistus — vadinamus Marriage Counsellors. Jų patarnavimas yra prieinamas, nes kiekviename miesto rajone yra vadinamoji Marriage Counselling Service. Ten Tamsta ir Tamstos vyras turės progos paaiškinti psichologui savo nepasitenkinimus ir pykčius. Jei Tamsta pati ir vyras esate pasiryžę reikalus pagerinti be skyrybų, specialistas ga-

da, žinoma, savo kaimynų. Vyras savo gyvenime nesivaržo. Dažnai jie net viešai giriasi savo meilės prietikiams su svetimomis moterimis, ir niekas jų už tai nesmerkia. Toks dvejopas dorovės saikas yra laikomas "natūraliu".

Daktarės Parca veikalas, galbūt, atkreips Italijos visuomenės dėmesį į šią socialinio gyvenimo ydą — ir, galbūt, pačios moters pradės kovoti, kad ji būtų vie-nokiu ar kitokiu būdu pašalinta.

KNYGOS JAUNIMUI

MURKLYS, A. Giedriaus apysaka, 130 psl., kaina . . \$1.80.
GINTARO TAKAIS, J. Naujės eilėraščiai, daug iliustracijų, 64 psl., kaina \$1.80.
TRYŠ SAKALAI, Alf. Vambuto 15 pasakų ir padavimų, 186 psl., kaina . . . \$2.00
GINTARĖLĖ, J. Narūnės pasaka, gražios iliustracijos, 24 psl., kaina . . . \$1.00
Ta pati knyga anglų kalba, kaina . . . \$1.00
MELYN: KARVEJIAI, Aloyzo Barono apysakaitės vaikams, 69 psl., kaina . . . \$1.50

lės jums padėti. Iš Tamstos duodamų davinų neatrodo, kad Tamsta turėtų priežastį, kuri būtų teisiniai pakankama skirtis. Be to, daugumoje atvejų skyrybos nėra nei reikalingos, nei patar-tinos. Tamsta neklausyk savo draugų ir stenkis geriau suprasti savo vyrą ir priežastis, kurios jį skatina iš namų taip dažnai išbėgti.

JEIGU KARS, TAI PAPRASTA VIRVE

Dabartinis Anglijos ministras pirmininkas buvo lordas ir vadinosi lord Home, bet jis atsisakė to titulo, nes būdamas lordas, negalėtų būti atstovų rūmų nariu. Dabar jis vadinasi Alec Douglas-Home.

Atsisakęs lordo titulo, Home nustojo ir kai kurių teisių, kuriomis tik lordai te-sinaudojo. Tarp tų teisių yra ir gana keistų. Viena jų tokia: dabar, jeigu jis bus nubashtas pakarti, tai ta bausmė bus įvykdyta pa-prasta virve, o jei jis būtų

lordas, tai tada kartų šilkine virve.

Ir idomu, kad tą teisę bū-ti pakarties šilkine virve lordai gavo palyginti dar ne-taip seniai — 1747 metais.

NENORI, KAD VARGINTŲ

A. Budinas iš Chicagos rašo, kad jis nenori būti var-ginamas priminimais apie prenumeratos pratęsimą, to-dėl sumoka už 3 metus.

A. Levonaitė iš Orlando, Fla., savo motinai pratęsė 2 metams, o L. Sukys iš Brock-tono pratęsė savo brolio, gy-venančio Vokietijoje, pre-numeratai taip pat 2 metams.

DAR GALIMA GAUTI

Dar turime labai ribotą kiekį kun. M. Valadkos įdo-mios knygos —

"Ar Romos popiežius yra Kristaus vietininkas?"

227 psl., kaina tik \$1.20.

VELTUI KALENDORIUS

Kas iki Naujųjų Metų su- ras naują skaitytoją, tas gaus veltui Keleivio 1964 metų kalendorių.

Administracija

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

Visos trys dalys įristos į vieną knygą, kieti viršai. 631 puslapis. Kaina . . . \$6.00.
LIETUVA BUDO. Stepono Kaurio labai vaizdingai ir idomiai parašyti atsiminimai, kaip Lietuva kėlėsi iš miego, geriausią dovaną kiek-vieno proza, gražias kietas vir-selias, iliustruota. 416 puslapių, didelio formato. Kaina . . . \$5.50.
ZEMĖ DEGA. J. Savicko karo metų (1939-1945) užrašai. Pirmoji dalis 453 psl. Kaina . . . \$4.50
ZEMĖ DEGA. J. Savicko užrašų an-troji dalis. 414 psl. kaina . . . \$4.50
KODĖL AŠ NETIKIU Į DIEVĄ? Atvira nuomonė, idomūs argumen-tai. Kaina . . . 20 Cent.
SOCIALIZMO TEORIJA. Trumpai ir aiškiai pardu, kaip keitėsi visu-me-nis santvarka ir kodėl? 4 dar-keis. Kaina . . . 25 Cent.
DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI. Populiari ir naudinga knyga šiuo metu klausimams su-prasti. Kaina . . . 50c.
ZEMAITIS RASTAI. Garbėslovo mū-sų rašytojos pirmoji karo metų Amerikoje parašyti vaizdingai su-rašytos paveikslų. 128 puslapis, kaina . . . 50 Cent.
KATILIS NEIŠTRYS. M. Kati-liško meistras apasakos, kaip karui einant prie galo tiksliai Lietu-vių bėgo į Vakarų nuo ru-sų vadovų, 536 psl. Kaina \$5.00
SIAURUOJU TAKELIU. K. B. Kriaušėnui atsiminimai iš Lietu-vos ir iš Amerikos lietuvių gyve-nimo. 178 psl., kaina . . . \$2.00
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI. Parašė Jonas Karys, la-bai daug paveikslų, 255 psl. gera popiera. Kaina . . . \$5.00
MAŽOJI LIETUVA. Parašė M. Gim-butis, J. Gimbutas, J. Lineris, J. Bala ir J. Žilėvičius, 326 psl., kaina . . . \$5.00.
CEZARIS. Mirko Jesulio romanas trysios dalys, kiekviena dalis po \$2, ara visos 3 dalys . . . \$6.00
NAUJA VALGIU KNYGA. Parašė M. Micheloniene, 250 įvairių lietu-viškų ir kitų tautų valgių receptų. 132 puslapis, kaina . . . \$1.25
VISUOTINIS TVANAS. Ar galėjo toks tvanas būti ir ka apie tai sa-ko mokslas? Kaina . . . 25 Cent.
SOCIALDEMOKRATIJĄ IR BOL-SHEVIZMĄ. Pagal Kautskį, nau-jiausiomis žiniomis papildyta tuo klausimu knygtė. Kaina . . . 25 Cent.
LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. Pilka. Pritaikinta Amerikos lietuviams, 144 pusla-pių. Kaina . . . \$1.00
TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ. Parašė Leonas Blumas. Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina 25 c.
JUOZAS STALINAS. arba kaip Kaukazo įpenis buvo pasidavęs Rusijos diktatoriui. Kaina 25 Cent.
DĖL LAISVOS LIETUVOS. Lietu-vos socialdemokratų raišai dėl bol-shevizmo okupacijos ir teroro Lietu-voje. Kaina . . . 25 Cent.
LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINIS GAL-RĖS. 32 psl., kaina . . . 25 Cent.
VLIKO GRUPŲ KOMISIJOS PRA-NESIMAS. arba kodėl musuose nė-ra vienybės, 80 psl., kaina . . . \$1.00

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:
KELEIVIS

934 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

— 1992 —

Vietinės žinios

Poeto M. Vaitkaus pagerbimas

Kaip žinoma, specialus komitetas poetui kan. Mykolui Vaitkui jo 80 metų amžiaus sukakties proga pagerbti rengia iškilmingą akademią lapkričio 16 d. 6:30 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr. jos II-jo aukšto saleje. Po akademijos — vaisės. Įėjimas asmeniui \$4.

Rengėjai prašo norinčius pagerbime dalyvauti iki lapkričio 11 d. vakaro pranešti šiais adresais:

Inž. Z. Gavelis, 897 Broadway, So. Boston, Mass. tel. AN 8-6747.

Pr. Lemberas, 595 Broadway, So. Boston, Mass. tel. AN 8-0699.

Vėl bus nauja lietuviška šeima

Leonardas Mockapetris ir Regina Galdikaitė gruodžio 28 d. sumainys savo žiedus. Jie abu bostoniečiai, tik dabar, baigę mokslus, Leonardas Mockapetris išsikėlė į Washingtoną, kur, žinoma, išsiveš ir savo pasirinktą gyvenimo draugę.

Siomis dienomis Reginos gera kaimynė Joana Ulpinė savo gražioje namuose surengė Reginei mergvakarį (shower party), į kurį susirinko didelis būrys moterų, suręsusių gražių dovanų.

Simtai milijonų Bostono statybų

Bostono majoras Collins paskelbė, kad per ateinančią dešimtmetį Bostono pagrindiniam patobulinimui numatoma išleisti 333 milijonai dolerių.

29 milijonai mokykloms

Bostono naujoms mokykloms statyti arba senoms praplėsti numatoma išleisti 29 mil. dolerių.

Trans-Atlantic Travel Service

Biletai lėktuvais — parūpina viešbučių užsakymus, padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumentus į visas valstybes.

Tose Pačiose Patalpose

DIDŽIAUSIA SIUNTIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOS

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

390 West BROADWAY, So. Boston 27, Mass., Tel. AN 8-8764 Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis.

Siunčiama nauji įvairūs daiktai ir nekonservuotas maistas. Galima siųsti iki 44 svarų siuntinius, jei siunčiami daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 14"x13"x20" colių. Iš tolimesnių vietų siųskite siuntinius mūsų viršų nurodytu adresu, įdėdami aiškius siuntėjo ir gavėjo adresus.

Visi dokumentai paruošiami rusų kalba, ir siuntiniai išsiunčiami tiesiog iš BOSTONO per 48 valandas nuo jų priėmimo. Persiuntimo išlaidas ir USSR muitą apmoka siuntėjas.

Medžiagos, odas, skrytės, megstiniai ir kt. galima pirkti SAVIKAINA mūsų įstaigoje. Taip pat priimame užsakymus USSR gaminams, pav., kaip automobiliams, motociklams, dviračiams, įvairiems radijo ir TV aparatams, skalbimo, valymo ir siuvimo mašinoms ir daugeliui kitų daiktų. Siuntėjas sumoka mūsų įstaigoje visą kainą už norimus pristatyti prekes gavėjui, pasirinktas iš katalogo. Prašykite mūsų katalogų.

ISTAIGA LIETUVIŠKA KREIPKITES LIETUVIŠKAI VISI SIUNTEJAI ISITIKINO. KAD MŪSU ISTAIGA SAŽINIGIAUSIAI PATARNAUJA IR GREICIAUSIAI PERSIUNČIA SIUNTINIUS. SIUNTIŲ APDRAUSTI.

Siunčiame su INTURISTO įgaliojimais Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. popiet. VEDEJAS: JONAS ADOMONIS

Bilietai Pabaltiečių koncertams

Pabaltiečių Dr. ja ir šią žiemą rengia 3 koncertus. Perkant bilietą visiems trims koncertams gaunama didelė nuolaida. Norintieji tuo pasinaudoti kreipiasi į V. Izbičką (FA 5-6049), C. Mickūną (TA 5-4842) arba V. Ziaugrą (FA 3 8278).

Pirmasis koncertas bus gruodžio 6 d. Programą atlieka estė solistė Iva Patrason, Helsinkio operos solistė.

Tos draugijos koncertai būna Jordan Hall.

Padėka

Pabaltijo Lietuvių Moterų Klubu valdyba nuoširdžiai dėkoja Aleksandrai Gustaitienei už nuotaikingą Madų Parodos pravedimą. Nuosirdi padėka priklauso paskaitininkei E. Vasyliūnienei ir muzikui komp. J. Gaideliui už išvermę, grojant melodingą muziką per madų demonstravimą.

Lietuviškas aciu visoms talentingoms ponioms, pameloms ir mergaitėms, kurios rūbus siuvo ir demonstravo, išryškindamos moters grožį ir nagingumą.

Aciu klubo narėms ir bičiulėms už suaukotą maistą ir darbo talką, ypatingai dėkojame p. Vaičiūrgienei. Valdybos vardu

Lidija Čepienė

Malonios viešnios

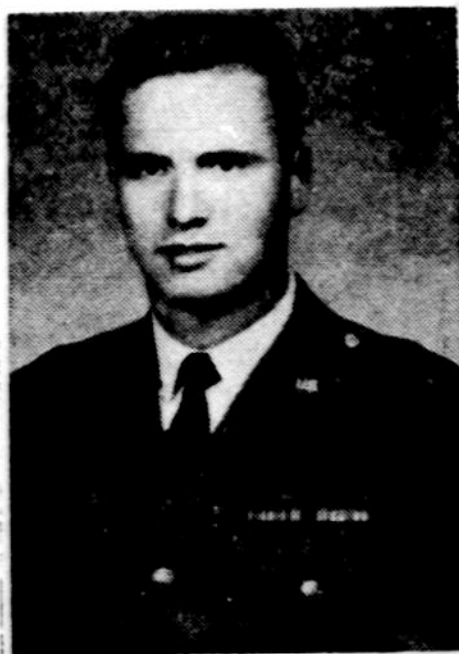
K. Genčienė iš Gary, Ind., su savo dukra Viole pereitą savaitę viešėjo So. Bostone pas savo pusseserę ir jos vyrą Binzevičius.

Ta proga ji aplankė M. Michelsonienę, Keleivio redakciją ir kitus savo pažįstamus ir gimines.

Grįždamos iš Bostono namo, viešnios žadėjo sustoti Rochester, N.Y., kur turi giminių.

Genčiai yra seni Keleivio skaitytojai.

LEIT. A. NAMAKSY

Adolfs Namaksy šiomis dienomis pakeltas į I leitenanto laipsnį. Šiuo metu jis tarnauja Brooks oro pajėgų stovykloje, San Antonio, Tex. Jo tėvai, žinomi visuomenininkai, Kotryna ir Adolfs Namaksiai gyvena Newton Centre, Mass., 321 Country Club Rd.

Našlių karalienė — Ona Stankienė

Lapkričio 3 d. buvo tradicinis Sandaros Moterų Klubo banketas, kuriame renkama našlių karalienė. Jis visuomet turi didelį pasisekimą, bet šiemet juo buvo ypatingai susidomėta — rengėjoms teko atsipaštyti ir daugeliui norinčių jame dalyvauti atsakyti, nes salėje nebuvo vietos. Beveik visi svečiai buvo senosios kartos, nemažai iš kitų miestų.

Po gardžios vakarienės dar kiek pašokus, prasidėjo rinkimai, kurių visi su dideliu įdomumu laukė. Kandidatų tebuvo 7, iš jų komisija, pasirinkusi publikos plojimai, karaliene išrinko Oną Stankienę. Ji karaliūm pasirinko Igną Kubiliūną, abu yra iš So. Bostono.

Karalienės palydovėmis išrinktos Kastancija Vasilauskienė iš So. Bostono, Elena Mikėnienė iš Dorchesterio ir Elena Jurkevičienė.

Senoji karalienė Julija Arlauskienė uždėjo karūną naujai karalienei ir įteikė gėlių puokštę.

Po karalienės su savo "svita" valso sekė bendri šokiai.

Seniausia našle šiemet išrinkta Leonora Zvirblienė iš Stoughtono, kuri našlauja jau 37 m.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ir krautuvė įvairių prekių, priderintų siuntiniams, praneša, kad pagal naują centrą susitarimą su U. S. S. R. VNESHPOLSYETORG įstaiga bus priimama užsakymai sumokant vietoje nustatytoji suma, ir gavėjas gaus užsakytus daiktus, kurie bus aprūpinti dalimis ir taisymu, pav., automobiliai, motociklai, dviračiai, televizijos aparatai, radijo priimtuvai, šaldytuvai, pianinai, akordionai, suvamosios mašinos, laikrodžiai, paltai, kostiumai, medžiagos, batai ir kt. Šiaip siuntiniai priimami bendra tvarka, veikiančia nuo 1963 m. sausio 1 d. Katalogai yra ir lietuvių kalba. Suinteresuotieji gali rašyti lietuviškai.

Visos dovanos apmokamos siuntėjo, gavėjas nieko nemoka. Pristatymas garantuotas ir skubas.

Cosmos Parcels Express Corp.

359 West Broadway So. Boston 27, Mass. Telefonas AN 8-0068 Vedejas J. Vaicaitis

Banketui, kaip visuomet, gražiai vadovavo klubo pirmininkė Jadvyga Keslerienė.

Mano padėka

Buvau sunkiai susirgusi. Ligos metu mane daug kas lankė ligoninėje, atsiuntė dovanų, nuosirdžių linkėjimų greičiau pasveikti. Aš visiems jiems dėkoju, o ypač Marceli ir Andriui Vadeliams, Jonui ir Jenei Gudeliams, Krisiui ir Stelai Mikalkevičiams, Vincui Jankei, Onai Kumpelienei, Vėrai Konickienei, Elenai Samatorienei, Barborai Sirutienei, Marijai Ambrosienei, Vincui Žukevičienei, Koval Seimai, Casey Seimai ir savo dukrelei Emilutei.

Elena Mozuraitienė

Prasidėjo Bostono tarpklubinės

Lapkričio 1 d. Bostono Metropolitan Chess League pradėjo 1963-64 metų šachmatų sezoną. Aukščiausio (Championship) grupę da-

lyvauja 7 komandos, jų tarpe So. Bostono Lietuvių Pil. Draugijos komanda, sutrum-pintai vadinama Lithuanian, kurios kapitonas yra Algis Makaitis.

Penktadienį So. Bostone pas lietuvių rungtis Cambridge 1. Svečiai išsivežė laimėjimą 4:1, garbės tašką pelnę mūsų žilagalvis Petras Kontautas, įveikęs J. Cheeversą.

Lapkričio 15 d. pas lietuvių So. Bostoną atvyks Harvardo universiteto komanda.

Nepamirškite

Šį sekmadienį, lapkričio 10 d. 5 val. vak. So. Bostono Liet. Piliečių Dr. jos saleje minima 1863 m. sukilimo sukaktis.

Istorikas S. Sužiedis kalbės, kaip Muravjovas, Koriku vadinamas, malšino sukilusius prieš caro valdžią lietuvių. Bus ir meninė programa.

Rengėja L. Bendruomenė kviečia visus atsilankyti.

FISH PIER LIQUOR CO., INC.

19 RAMP STREET

COMMONWEALTH FISH PIER SO. BOSTON

ATVEŽAME Į NAMUS DEONSHIRE 8-9027

VISOKIOS DEGTINĖS, VYNAI, SAMPANAI

Specialus dėmesys klubams, vestuvėms ar banketams

Maloni krautuvė, kurioje lietuvių susitinka ir perka pasirinktus gėrimus

KUO PATS KVEP, TUO KITUS TEP

Rojus Mizara Laisvėje prisiminė, kad Pijui Grigaičiui sukako 80 metų. Jis ten rašo:

"Šmeiždamas, meluodamas, irsinuacijas iš skundus darydamas prieš pažangiuosius žmones, P. Grigaitis išsiekvojo, susipaskudino, ir jis nūnai — ankštis be žirnių.

"Prieš penkiasdešimt metų ir aš buvau vienas jų, kurie turėjo viltį, kad P. Grigaitis bus žmogus."

Paroduodama

Palikimą tvarkant, Roxbury parduodamas 3 šeimų, 4-4 kambarių namas—34 Woodward Ave. Skambinti: Medway Keystone 3-8584. (48)

Ketvirtis & Co.

JEWELERS

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius. Žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel. AN 8-4649

DOVANOS Į LIETUVĄ

Siųskite dovanų sintinius giminėms į Lietuvą per mūsų įstaigą. Čia kalbama lietuviškai, žemomis kainomis galima gauti Lietuvoj labai vertinamų prekių. Patarnaujam greitai ir sąžiningai. Paštu gauti sintiniai greitai per tvarkomai ir pasiūnčiami. Siuntiniai nuceina tvarkingai.

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

174 Millbury Street

WORCESTER, MASS.

Vedeja B. Sviklienė

Tel. SW 8-2868

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

925 E. Fourth St.,

So. Boston

Atlieku visus patalysmo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biznio pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Sankaitė visados iki 9 valandų vakaro.

Telefonas AN 8-3630

Apsidrausk

NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreipkitės:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable

598 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

Charles J. Kay

LIETUVIS

Plumbing—Heating—Gas—Oil

License No. 4839

Į Gazo šilumą permaitinti \$265

Telefonas: CO 5-5839

12 MT. VERNON STREET

DORCHESTER 25, MASS.

Televiziją

ir radiją

Taiso Gerai ir Pigiai

JONAS ŽILINSKAS

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

SAV-ON

ROOFING and SIDING CO.

499 W. Broadway, So. Boston

AN 8-2150

DAZOME IR TAIOME

Al Steckle F. Pukanasis

Res.: 8 Faxon St. Natick

Brockton 586-9272 655-0807

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS

OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Vakarašis iš anksto susitarus

447 BROADWAY

South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTIS)

OPTOMETRISTE

Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais—uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijos iš stoties WLYN, 1360 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtes pasaka.

Biznio reikalais kreipkitės į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Sekmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą

495 Columbia Road

Arti Upham's Corner

Dorchester, Mass.

Dr. J. C. Landzius

(Seymour)

</